

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΑΤΑΙ ΔΙΕ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΥΙΑΙ.

Τόμος Γ'.
ΑΡΙΘΜ. 7 (55).

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου έκάστου έτους, έξέμνηος μόνον και προπληρωτέα: Πανταχού φράγκ. γρ. 10 ή μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.

τῆ 1/13. Ἀπριλίου 1887.

ΙΩΑΚΕΙΜ Γ'.

ΠΡΩΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

Ο άνήρ, του οποίου την εικόνα παραθέτομεν σήμερα, υπό πάντων άνομολογείται ως ο μάλλον διαπρέφας εκ των Ιεραρχών τῆς ορθοδόξου Ἐκκλησίας από πενήτηντα ετών και πλέον. Περὶ αὐτοῦ ἐγράφησαν ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἶχεν ἀναλάβει νά οἰακοστροφῆσθαι τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας πολλὰ και ποικίλα, ἀπό τῶν τελευταίων δ' ἐτῶν τὸ ὄνομα και ἡ πολιτεία του ἐγένετο γνωστὴ εἰς ἅπαν τὸ πανελλήνιον, ὅπερ μετὰ συμπαθείας πολλῆς και ἀγάπης παρακολουθεῖ τὸν ἰδιωτεύοντα ἤδη πρωθιεράρχην εἰς τὸ κατὰ τὰς ἀγίας χώρας ταξειδίον του. Ἐγεννήθη μηνὶ Ἀπριλίῳ τοῦ 1834 και ἔσχε γονεῖς εὐτεβεῖς και ἐναρέτους, ἰδίᾳ δὲ μητέρα, ἧτις μετὰ τοῦ μητρικοῦ της γάλακτος τὸν ἐπότισεν ἀμετρον οὐκὴν στοργὴν και ἀγάπην πρὸς τὴν ἀρετὴν και τὴν παιδείαν. Ἐπιμελημένης δὲ τυχῶν ἀγωγῆς ἐγνώρισε πῶς νά ἐπωφεληθῆ τὴν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Αὐστρίας διαμονὴν του κατὰ τὴν ἐφηβικὴν του ἡλικίαν και νά καρπωθῆ ἐξ αὐτῆς πείραν και γνώσεις, δυνάμει τῶν ὁποίων κατόπιν ἐντὸς βραχέος και ὡσεὶ δι' ἀλμάτων ἠδυνήθη ν' ἀρθῆ εἰς τὰ ὕψιστα τῶν παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικῶν ἀξιομάτων. Περὶ τὸ ἔτος 1862 ἐχρημάτισεν ὡς

μέγας Πρωτοσύγγελος και ἀπό τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πᾶς πεπειραμένος παρατηρητῆς θὰ ἠδύνατο νά προφητεύσῃ τὸ μέγα εἰς τὸ μέλλον στάδιον τοῦ νεαροῦ Πρωτοσυγγέλου και τὸ πρόσωπον, ὅπερ μετὰ πάροδον ὀλίγων ἐτῶν ἠθέλε διαδραματίζει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Χειροτονηθεὶς ἀρχιερεὺς και προχειρισθεὶς εἰς μητροπολίτην

ΙΩΑΚΕΙΜ Γ'.

Πρωην Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

Βάρνης ἀπήλθεν εἰς τὴν νέαν ἔδραν τῶν ἐνεργειῶν, ὁπόθεν μετ' ὀλίγον ἐστάλη ὡς τοιοῦτος εἰς Θεσσαλονίκην και ἐνταῦθα διὰ τῆς νοήμονος πολιτείας και τῶν ἄλλων διοικητικῶν ἀρετῶν του ἀπέδειξεν, ὅτι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους αὐτὸς ἦτον ὁ ἀρμοδιώτατος διάδοχος τοῦ εἰς Κύριον μεταστάτος Ἰωακείμ τοῦ Β'. Καὶ πραγματικῶς ἡ ψῆφος τοῦ ἔθνους ἐκάλεσεν αὐτὸν τῇ 8. Νοεμβρ. 1878 εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, ἀφ' οὗ ἀξιώματος μετὰ πενταετῆ διοίκησιν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν πραγμάτων παρητήθη οικειοθελῶς. Περὶ τῆς πατριαρχείας Ἰωακείμ τοῦ Γ' ἐπικρατοῦσι δύο σφοδρῶς πρὸς ἀλλήλους ἀντιστρατεύομεναι γνώμαι, και πλείεστα ὅσα ἐγράφησαν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ὑπὲρ και κατ' αὐτῆς, γνωστὰ πλέον εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀνα-

γνώστας, και τὰ ὅποια ὡς ἐκ τοῦ προγράμματος τῆς «Κλειούς» και ἐκ τοῦ σκοποῦ, ὃν αὐτὴ ἐπιδιώκει, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα. Ὡστε ἀρκούμεθα μόνον χάριν σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα και ἐξ ἀμερολήπτου ἐκτι-

μήσεως τῶν πρὸς τὸ ἔθνος ὑπηρεσιῶν και τῆς πενταετοῦς ἐργασίας του ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας νὰ παραδῶσμεν τῆ εἰκόνα του ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος τεύχους.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ.

Ἀφ' οὗ ἡ φιλόμορφος ἀηδὼν διακόψη τὰ ἄσματά της και ἀναλαβούσα οἰκογενειακὰς φροντίδας λησμονήσῃ τὸ γλυκὺ κελάδημα, τὸ ὅποτον πρὸ ὀλίγου ἐξέπεμπε κατὰ τὰς πρώτας τῶν γάμων της ἡμέρας, ἀλλῃ, καιτοί ἦττον δόκιμος και ἐτι ὀλιγώτερον χαρίεσσα, αἰοῖδος διαδέχεται τὴν προάγγελον τοῦ ἔαρος και ἐντὸς βράτων και ὑπὸ τὴν χλόην προσπαθεῖ μὰ δὲλας της τὰς δυνάμεις νὰ δεῖξῃ τὴν μουσικὴν αὐτῆς τέχνην. Ἡ ἀκρίς εἶνε τὸ προσφιλέστερον θῆραμα τῶν μικρῶν παιδιῶν εἰς τοὺς ἀγρούς, σπανίως δὲ δύναται νὰ διαφύγῃ τὴν καταδιώξιν αὐτῶν ἕνεκα τῆς ἀσυγγνώστου σπουδῆς, μεθ' ἧς ἄμα καθεστῆ ὀπουδήποτε ἀρχίζει νὰ ἐκπέμπῃ τὴν μονότονον αὐτῆς φωνήν. Ἀλλὰ και οἱ τέττιγες ὅπως και αἱ ἀκρίδες οὐδὲν ἄλλο κάμνουσι, παρὰ νὰ ἐκφέρωσιν ἀπλοῦν τινα μόνον και ὀξὺν ἦχον, τὸν ὅποτον παράγουσι διὰ τῶν πτερυγίων και διὰ τῶν ὀπισθίων των σκελῶν, τὰ ὅποια μετὰ τῆς σπουδῆς και ταχύτητος τρίβουσι ἐνίοτε ἐπὶ τῶν πτερυγίων των. Τοὺς ἦχους τούτους ἀντιλαμβάνεται βεβαίως τὸ οὖς τοῦ ἀνθρώπου και ἐξ αὐτῶν ὀδηγοῦνται τὰ παιδία πρὸς σύλληψιν τῶν φιλομούσων τούτων ἐντόμων.

Ἄλλως ὁμως εἶνε κατεσκευασμένη ἡ φωνητικὴ συσκευή τοῦ κανθάρου. Οὗτος φέρει ἐπὶ τῆς ὀπισθίας πλευρῆς τοῦ πρώτου κατὰ τὸ στήθος κρῖκου του στέγασμα δερμάτινον ἀπολήγον πρὸς τὰ κάτω εἰς λεπτεπίλεπτον και τριχοειδῆ προεκβολήν, δίαινη τῆς βιολίου κινουμένην ὑπεράνω ἐπιμήκους ζώνης, ἧτις φέρεται ὑπὸ τοῦ δευτέρου κατὰ τὸ στήθος κρῖκου και διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατηρούμενη δεικνύει λεπτοτάτους ἐγκαρσίου ἀυλακίσκους. Διὰ τῆς ταχείας λοιπόν τριβῆς τῶν κρῖκων τούτων ἐπ' ἀλλήλους, σύρεται τὸ κεράτινον τῆξον ἐπὶ τῶν ἀυλακίσκων τῆς ζώνης και οὕτω γεννᾶται τὸ γνωστὸν τοῦ ἐντόμου τούτου τερτίσιμα.

Ἐτερον εἶδος κανθάρων — *Grammoptera ruficornis* — φέρει τοιαύτην ζώνην ἔχουσαν πλάτος ἴσον πρὸς τὸ ἐν εἰκοστὸν πέμπτον ἐνὸς ὑποχιλιόμετρον διατεταμένην ὁμως ὑπὸ ἑκατονδῶδεκα ἐγκαρσίων γραμμῶν. Τὸν ἐκ τῆς τριβῆς τῶν κρῖκων του κανθάρου τούτου προξενούμενον ἦχον εἶνε ἀδύνατον ν' ἀκούσῃ και ν' ἀντιληφθῇ ἀνθρώπινον οὖς. Τὰ μουσικὰ ἐργαλεῖα, ἀποτελούμενα ἐκ τῆξου και βιολίου, ὑπάρχουσι, βλέπει δὲ ὁ ὀφθαλμὸς και τὴν κίνησιν τῶν πλευρῶν τοῦ στήθους, τὸν ἐξ αὐτῆς ὁμως τόνον ἀδυνατεῖ τὸ οὖς ν' ἀντιληφθῇ. Οἱ πυκνότεροι ἐνταῦθα ἀυλακίσκοι, κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἀκουστικῆς, παράγουσιν ἦχον πολὺ ὀξύτερον τοῦ παραγόμενου ὑπὸ τῶν μαλλίων ἀπ' ἀλλήλων ἀφροστῶτων ἀυλακίσκων τοῦ μεγάλου κανθάρου, πρέπει δ' ἐπομένως νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ ἦχος μὲν γεννᾶται, δὲν δυνάμεθα δὲ ἡμεῖς νὰ τὸν ἀκούσωμεν ὡς ἐκ τοῦ ὕψους του.

Και χάριν τίνος ἀρὰ γε ἐκπέμπει τοὺς ὀξυτάτους τούτους τόνους ὁ κανθάρος;

Ἐκ τῶν πτηνῶν τὸ ἄρρεν διακρίνεται διὰ τοῦ κελადῆματός του, δι' οὗ ἐκφράζει τὸν ἔρωτά του πρὸς τὸ θῆλυ, τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει και εἰς τὰ ἐντομα, διότι π. χ. αἱ θῆ-

λαιαι ἀκρίδες στεροῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἠχητικῶν ὀργάνων. Καὶ τὸ ἄρρεν τῆς ἀκρίδος θέλει διὰ τοῦ ἀτέχνου του τερτίσιματος νὰ δελεάσῃ τὴν μακρὰν εὐρισκομένην θῆλειαν και ἐπειδὴ συγχρόνως ἐκφέρονται ποικιλώτατα τοιαῦτα τερτίσιματα, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ οὖς τῆς ἀκρίδος ὄχι μόνον ἀκούει τὸν ἦχον τούτου, ἀλλὰ και διακρίνει τὸ ποῖον αὐτοῦ και ἀρέσκειται εἰς τοῦτο τὸ ἄσμα μᾶλλον, παρὰ εἰς ἐκεῖνο. Ὁ θῆλυς κανθάρος τοῦ τελευταίου μνημονευθέντος εἶδους πρέπει μάλιστα νὰ ἔχη τὴν ἰκανότητα ν' ἀκούῃ τόνον, μὴ ἀκουόμενον ὑφ' ἡμῶν, και νὰ τὸν διακρίνῃ, ὑπὸ τὴν ἐποψιν δὲ ταύτην πολὺ ὑπερτερῆ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὀποίου ἡ ἀκουστικὴ δύναμις, κατὰ ὕψος τε και βῆθος, ἔχει τὰ ὄρια σχετικῶς λίαν στενά.

Καθὼς ὁμως ὑπάρχουσι ὄργανα παράγοντα ἦχους και τόνους, οὕτω πρέπει παρὰ τοῖς ἐντόμοις τούτοις νὰ ὑπάρχωσι και ὄργανα ἀποδεχόμενα τοὺς τόνους τούτους. Ἄλλ' ὅσον φυσικὴ φαίνεται ἡ ἀμοιβαία αὕτη σχέσις, ἄλλο τόσον εἶνε δύσκολον νὰ εὐρεθῇ ὀρισμένως τὸ οὖς τῶν ἐντόμων και νὰ ἐξακριβωθῇ ὁ τρόπος, καθ' ὃν ταῦτα ἀκούουσι και ἀντιλαμβάνονται τὸν τόνον. Καὶ εἰς τινα μὲν γένῃ τὸ οὖς εὐρέθη μετ' ἀσφαλείας, ἀλλ' εἰς τὰ πλείστα και πρὸ πάντων εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὅποια νομίζονται ὡς μὴ παράγοντα προαιρετικῶς τόνους, ματαίως προσεπάθουν μέχρις ἐσχάτως ν' ἀνεύρωσι τὴν ἀκουστικὴν συσκευὴν και νὰ καθορίσωσιν αὐτὴν ὡς τοιαύτην.

Ἄλλοτε ἐπεκράτει ἡ γνώμη, ὅτι ἡ μεταφορὰ τοῦ ἦχου ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος τῶν ἐντόμων συνέβαινε διὰ τῶν κεραίων οὕτως ὁ μὲν ἐνόμιζεν, ὅτι εἶχε παρατηρήσει πῶς σίληψις τις, εἰς τὸ παράθυρον καθημένη, ἔστρεψε πρὸς αὐτὸν τὴν μίαν τῶν κεραίων, ὁσάκις ἐξέπεμπε φωνήν, ὁ δὲ δῖσχυρίζετο, ὅτι ἡ θῆλεια ἀκρίς τὰς μακρὰς της κεραίας πάντοτε ἔτεινε πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν προήρχετο τὸ τερτίσιμα τοῦ ἄρρενος. Νεώτεροι παρατηρήσεις ἀπέδειξαν μὲν, ὅτι πολλὰ τῶν ἐντόμων εἰς τὸν ἦχον ἢ τὸν θόρυβον κινουσι τὰς κεραίας των συχνάκις, ὡς εἰ θέλοντα ν' ἀνεύρωσι τὸν τόπον ὅθεν ἡ φωνή, ἀλλ' ἐπειδὴ και μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῶν κεραίων τὰ ἐντομα ἐξακολουθοῦσι ν' ἀντιδρῶσιν εἰς τὸν ἦχον, εἶνε δύσκολον νὰ θεωρηθῶσιν αὐταὶ ὡς τὰ κύρια ἀκουστικὰ ὄργανα, ἀλλὰ μόνον ὡς ἀκουστικοὶ ἀγωγεῖς μεταφέροντες τὰς δονήσεις τοῦ ἦχου ἀπαράλλακτα ὅπως και ἡ ὀστεινὴ παρὰ τοῦ κρηνίου τῶν σπονδυλωτῶν.

Και ἐτι ὀλιγώτερον δύναται αἱ κεραῖαι νὰ ἐπέχωσι τόπον ὄτων, ἐπειδὴ εἶδους τινὸς ἀκρίδων τὰ ἀκουστικὰ ὄργανα ἀνεκαλύφθησαν εἰς τὰ πλάγια τοῦ πρώτου ὀσφυακοῦ κρῖκου, τὰ δὲ τοῦ τέττιγος και τοῦ ἀττελάβου (τῆς μεγαλοπτέρου ἀκρίδος) εὐρέθησαν μάλιστα κατὰ τὰς κνήμας τῶν προσθίων ποδῶν. Τὰ ὄργανα ταῦτα χαρακτηρίζει πρὸ πάντων μεμβράνη τις, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ τύμπανον τῶν τελειότερων ζῴων, ἐκτὸς δὲ τούτου ἰδιορρυθμὸν ἔχουσι τὴν κατασκευὴν και τὰ ἄκρα τῶν νεύρων, τὰ ὅποια τὰς δονήσεις τοῦ τυμπάνου μεταχετεύουσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἐντόμου. Ἀλλὰ

πάλιν ὀλιγαριθμηὰ εἶνε τὰ ἐντομα τα ἔχοντα τύμπανον, τὰ πλείστα δ' αὐτῶν φέρουσι ἀνευ τυμπάνου τὰ ἀξιοπεριεργὰ των αἰσθητικὰ τῶν νεύρων ἄκρα, ὡς ἀπέδειξεν ἐπαρκῶς ὁ φυσιοδίφης Graber. Τὸ μόνον ζήτημα ἤδη εἶνε, ἐάν τὰ ἐντομα δύναται δι' αὐτῶν ν' ἀκούωσι, και μάλιστα ἀφ' οὗ δὲν εἶνε ἐντελῶς λελυμένον και αὐτὸ ἀκόμη τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἀν' ἀκούῃ ἐν γένει ἡ πλειονότης τῶν ἐντόμων. Οὕτως ὁ ἐμβριθῆς ζωολόγος John Lubbock διατείνεται, ὅτι αἱ μύρμηκες ὡν ἀξιοθαύμαστος εἶνε ἡ ἀγγίνοια και νοημοσύνη ἐρεθίζονται μόνον ὑπὸ λεπτοτάτων ἠχητικῶν δονήσεων, ὡς ἡμεῖς οὐδόλως αἰσθανόμεθα, και ὅτι ὅλως διάφορον τῆς τοῦ ἡμετέρου ἔχει ὕψην τὸ οὖς των, καιτοί οἱ μύρμηκες πρὸς πάντα οἰονδήποτε θόρυβον ἢ ἦχον φαίνονται ἀδιαφοροῦντες. Ἀφ' ἑτέρου ὁμως ἄλλως δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὰς μεταξὺ των συνεννοήσεις, τὴν ἐξέγερσιν ὀλοκλήρου μυρμηκῆς ὑπὸ τῶν ἀγρυπνούντων φυλάκων και προσκόπων, τὴν μακρόθεν προσέλευσιν ἄλλων ὁμογενῶν, ἐάν μύρμηξ τις μόνος του ἀδυνατῇ νὰ ἐγειρῇ μέγα βῆθος, ἢ περιτλήθῃ ἡ ζωὴ του εἰς κίνδυνον, παρὰ διὰ τῆς ὑποθέσεως ὅτι τὰ ἐντομα ταῦτα συνεννοοῦνται πρὸς ἀλλήλα διὰ τοῦ ἦχου και ἐπομένως πρέπει νὰ ἀκούωσι.

Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων φυσιοδιφῶν, ὁ Graber, πολλὰ ἐπὶ πολλῶν ἐντόμων ἐπεχείρησε πειράματα πρὸς συλλογὴν πληροφοριῶν περὶ τοῦ ἀκουστικοῦ των αἰσθηματός. Κατὰ ταῦτα λίαν εὐαίσθητον και ἐπομένως κατάλληλον εἰς τοιαῦτα πειράματα εἶρε τὴν γνωστὴν βρωμοῦσαν.

Συλλαβῶν τοιαύτην, τὴν ἀφήκε νὰ τρέχῃ ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ κατὰ διαλείμματα ἐξῆγε διαφόρους ἦχους ἐκ τίνος βιολίου. Ὅσάκις ἔσυρε τὸ τῆξον μετὰ βίας και ὁ τόνος ἦν δυνατός, τὸ ἐντομον ἐν τῇ ταχείᾳ του πορείᾳ αἰφνης ἴστατο ἐπὶ στιγμὴν και ἐάν μετὰ πάροδον ἰκανοῦ χρόνου ἐπανελαμβάνετο ὁ αὐτὸς ὀξὺς τόνος. Ἐάν ὁμως οὗτος ἐξεπέμπετο συχνὰ και κατὰ διαδοχὴν, τὸ ἐντομον δὲν ἐταράσσετο πλέον. Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, διότι εἶχεν ἐννοήσει ὅτι ὁ ἀσυνήθης οὗτος ἦχος οὕτε ζημίαν οὕτε ὄφελος τῷ ἐπροξένει και ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς περὶς ταύτης ἠδύνατο νὰ ἦνε ἐντελῶς πρὸς αὐτὸν ἀδιάφορον.

Ἐτερον πείραμα ἐγένετο μετὰ πολλῶν τοιοῦτων ἐντόμων τεθέντων ἐντὸς κεκλεισμένου ὑαλίνου δοχείου, ἀνωθεν τοῦ ὀποίου προεκαλεῖτο ἦχος ποικίλης ἐντάσεως. Ἐάν οὗτος ἦν ἰσχυρός, τὰ ἐντομα παρεῖχον εὐδιάγνωστα σημεῖα ταραχῆς, διότι ἡ ἐτρέποντο αἰφνης εἰς φυγὴν και ἔτρεχον ἀγρίως τῆδε κἀκεῖσε, ἢ κατέπιπτον ἐκ τῶν παρειῶν τοῦ δοχείου ὡσεὶ ἐμβρόντητα ἐκ τοῦ τρόμου.

Ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ βιούντων τούτων ἐντόμων και ἄλλων πολλῶν, ἐξητάσθησαν ἐκ τῶν ὑδροβίων οἱ ὑδροκίρρω. Οὗτοι ἀρέσκονται νὰ μένωσιν εἰς τὸ βάθος τοῦ ὕδατος, ὅτε και ἡσυχάζοντες ἔχουσι προεκτεταμένα μόνον τὰ μεσαῖα των σκέλη δι' ὧν κρατοῦνται ἀπὸ τίνος λιθαρίου, ἢ ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου. Ἐνεκα τῆς ἰδιοτρόπου ταύτης στάσεως των δύναται και εἰς τὴν παραμικρὰν ταραχὴν ἀμέσως νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν. Τότε ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα κινουνται

ἐν τῷ ὕδατι, ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ ὅπως ἀντλήσωσιν ἀέρα και ἐνταῦθα σταματῶσι και μένουσιν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἡρεμοῦντες ἐπὶ πολλὰ λεπτὰ τῆς ὥρας. Καὶ εἰς τὸν ἐλάχιστον ὁμως ἦχον, τὸν προξενούμενον ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ δοχείου διὰ τίνος ὑαλίνου σωλήνος, οἱ ὑδροκίρρω ἀμέσως ἐτρέποντο εἰς ἀγρίαν φυγὴν. Διὰ ν' ἀποδείξῃ δὲ ὁ Graber ὅτι αἰτία τῆς φυγῆς ταύτης ἐνταῦθα δὲν ἦτον ἡ μηχανικὴ διατάραξις τοῦ ὕδατος, ἐβύθισε μετὰ προσοχῆς λεπτὸν σωλήνα ἐγγὺς τοῦ μέρους, ἐφ' οὗ ἀνεπαύετο τὸ ἐντομον και ἤρχισε νὰ ταράσῃ τὸ ὕδωρ, ἐν ᾧ τὰ ζώοφιον παρέμενε ἀτάραχον και ἀκίνητον. Ἄμα ὡς ὁμως ἔκρουε μικρὸν τινα κώδωνα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας, πάραυτα ἐφευγε τὸ ἐντομον ἢ ἐβυθίζετο εἰς τὸν πυθμένα.

Ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων ἐξάγεται, ὅτι τὰ ἐντομα αἰσθάνονται τοὺς τόνους και ὅτι τινὲς τούτων δυσαρέστως ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ αὐτῶν, διότι ἡ ἐσπυρισμένη φυγὴ, ἢ αἰφνιδία πτώσις ἀπὸ τῶν παρειῶν ἐνὸς δοχείου και ἡ ἀπροςδόκητος διακοπὴ τῆς πορείας πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς συνέπεια τῆς ἐπενεργείας τοῦ τρόμου. Αἱ γνώσεις ἡμῶν περὶ τὴν ἐκδηλώσεων τῶν αἰσθημάτων τῶν ἐντόμων εἶνε ἐλάχισται, και δὲν δυνάμεθα ἐκ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων νὰ διακρίνωμεν τίνες ἀκριβῶς ἐκφράζουσι ἐπαρέσκεψιν, ἢ ὁμως πάντως σκοπὸν ἔχει νὰ προκαλέσῃ ἐπὶ τοῦ θῆλεος τὸ τερτίσιμα τοῦ ἄρρενος τέττιγος κτλ. Τότε μόνον θετικῶς παρατηροῦμεν τὴν ἐπενέργειαν τοῦ τόνου ἐπὶ τίνος ἐντόμου, ὅταν τοῦτο δυσαρεστῆται ἐξ αὐτοῦ και ἐκδηλῇ τὸν φόβον ἢ τὴν δυσαρέσκεψιν του. Διὰ τοῦτο και τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα πειράματα ἀποδεικνύουσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅτι πολλὰ ἐντομα, νομίζομενα τὸ πρότερον ὡς πάντῃ ἐστερημένα ἀκουστικοῦ ὀργάνου, εἶνε εἰς θέσιν νὰ αἰσθάνωνται τοὺς τόνους, καιτοί τὰ πειράματα εἶνε χονδροειδέστατα, καθότι δὲν διαφέρουσι πολὺ ἐκείνων, καθ' ἃ ἠθέλε τις ἐξετάσει τὴν ἀκουστικὴν τοῦ ἀνθρώπου δύναμιν τῇ βοηθείᾳ συρίγγματος ἀτμοπλοίου ἢ κρότου κανονίων. Τὸ ἡμέτερον οὖς δὲν ἀντιλαμβάνεται τῶν λεπτῶν τόνων, οὗς παράγουσιν ἐντομα τινὰ διὰ τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ἴσως δὲ ταῦτα πάλιν δὲν ἀντιλαμβάνονται τῶν βαθῶν τόνων, οὗς ἡμεῖς ἀκούομεν. Ὅτι τὰ ἐντομα δὲν στεροῦνται ἐν γένει τοῦ αἰσθηματος τοῦ ἦχου, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἰδιαζόντων αὐτοῖς ἀκουστικῶν ὀργάνων, και ἐκ τῶν ἀνωτέρω πειραμάτων, ἐξ ὧν καταδεικνύεται, ὅτι ἐντομα τινὰ γνωρίζουσι τὸν τόνον, τὸν ἐνθυμοῦνται κατόπιν και δὲν ἐπηρεάζονται ὑπ' αὐτοῦ, ἐπαναλαμβανόμενον κατόπιν συχνάκις.

Εἰς ποῖον ὁμως εἶδος ἀνάγονται αἱ μεσολαβήσεις τῶν τόνων εἰς τὰ διάφορα ἐντομα και κατὰ τίνα τρόπον ἀντιλαμβάνονται και ἀναλύουσι τοὺς τόνους τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, ἐάν δηλαδὴ αἰσθάνωνται αὐτοὺς πραγματικῶς ὡς τόνους, ἢ μόνον ὡς ἀπτικὰς ἐντυπώσεις, περὶ τούτου οὐδὲν εἰσέτι γινώσκομεν. Οὕτω δὲ ἡ βομβοῦσα μῦα ἐξακολουθεῖ νὰ τηρῇ ἀπόκρυφα τὰ μυστικά της, ὅπως και ὁ κομήτης, ὅστις διατρέχει τοὺς αἰνεματώδεις διὰ τοῦ σύμπαντος δρόμους του.

ΤΑ ΒΑΣΚΑΝΙΑ ΠΑΡΑ ΤΕ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΑΦΡΙΚΑΝΟΙΣ

ὑπὸ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Μεγάλῃ πίστις ἐπεκράτει παρὰ τε τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι και τοῖς Ῥωμαίοις, ὅτι ἀνθρώποι τινες ἔχον τὴν δύναμιν νὰ ἐπηρεάζωσιν ἄλλους διὰ τῶν βλεμμάτων αὐτῶν. Ὁ βᾶ-

σκανος ὀφθαλμὸς μνημονεύεται πολλάκις ὑπὸ τῶν ἀρχαίων. Ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ συμποσίῳ ἔχει χωριστὸν κεφάλαιον περὶ τῶν καταβασκαίνειν λεγομένων, και βασκανον ἔχειν ὀφθαλ-

μόν. Ἐπιστεύετε, ὅτι ὁ βασκανος ὀφθαλμὸς ἐβλαπτε κυρίως τοὺς παῖδας καὶ τὰ κτήνη, ὁ Βιργίλιος λέγει:

nescio quis teneros oculos
fascinat agnum.

Κατὰ τῆς βασκανίας μετεχειρίζοντο διάφορα φυλακτῆρια (προσθέματα), ὧν κοινότερον ἦν ὁ φαλλὸς ταῦτα δ' ἀνήρων περι τὸν τραχήλου τῶν παιδῶν. Ὁ Πλίνιος ἐπιφθερὸν, ὅτι εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰς ἐστίας ἐτίθεντο κατὰ τῆς βασκανίας σατυρικά σύμβολα. Ἐκ τοῦ Πολυδεύκου μαθηάνομεν, ὅτι οἱ χαλκεῖς συνήθιζον νὰ καταρτῶσιν ἢ νὰ ἐπιπλάττωσι πρὸ τῶν καμίνων αὐτῶν βασκάνια τοιαῦτα „ἐπιφθόνου ἀποτροπῆ“ πρὸς τοῦτο ἐνίοτε μετεχειρίζοντο καὶ ἄλλου εἶδους βασκάνια· ὁ Πεισίστρατος εἶχεν ἀνηρημένην ἐμπροσθεν τῆς ἀκροπόλεως, ὡς προφυλακτῆριον κατὰ τῆς βασκανίας, ὁμοίωμα ἀκρίδος. Ἄλλοι ἔπτυσαν τρεῖς εἰς τὸν κόλπον, ὡσάντις ἐφοβοῦντο τὸν βασκανον ὀφθαλμὸν. Οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον θεὸν Βάσκανον (Fascinum) κατὰ τῆς βασκανίας, θεραπευόμενον ὑπὸ τῶν Ἐστιάδων. Ὁμοίωμα τοῦ φαλλομόρφου τούτου θεοῦ ἐκρεμάτο ὑπὸ τὰ θριαμβευτικὰ ἄρματα τῶν θριαμβευόντων στρατηγῶν, ἵνα μὴ βασκανθῶσι.

Ὅσπερ γὰρ παρὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλλησι καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἦν ἐν χρήσει τὰ βασκάνια, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς Ἀφρικανοῖς ὑπάρχει μεγάλη περιεκτομανία. Ἡ χρῆσις τῶν περιπλάτων (φυλακτῶν) καὶ τὸ ἔθος τοῦ περιβάλλεσθαι πάντας διὰ τοιούτων ἐπεκράτει ἀνεκὰθεν παρὰ τοῖς Ἀφρικανοῖς καὶ ἰδίᾳ τοῖς κατοικοῖς τῆς Βαρβαρίας. Ἄπαντες οἱ κάτοικοι ἀπὸ μικροῦ ἕως τοῦ μείζονος, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῶν ὀφείλουσι φέρειν φυλακτά, ἅπερ ἀραβιστὶ καλοῦνται χαμαῖλ. Πάντες οἱ χειρῶνακτες κρεμανύουσι πρὸ τῶν ἐργαστηρίων τοῦ μὴ βασκαίνειν τὴν ἐργασίαν αὐτῶν βασκάνιον τι, ἅπερ ἐστὶν ἀνθρωποειδὲς τε κατασκευασμα βραχὺ παρηλλαγμένον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Ἐν πάσαις τοῖς οἰκίαις αὐτῶν ἀνήρτηνται τοιοῦτου εἶδους βασκάνια μετ' ἐπιγραφῆς γεγραμμένης διὰ γραφῆς (χάττι γαρβή) ἐπὶ τινος πίνακος κεχρωματισμένου, ἐφ' οὗ συμπλέκεται τὸ ἐλμῆλιον Κερίμι (θεὸς βοηθῶς) ὡς καὶ τὸ ἐλ ἴλιμον ἐνδ ἄλλαχ (ὁ θεὸς γινώσκει).

Προκειμένου δὲ περὶ τῶν φυλακτῶν τούτων ἐν γένει φέρε εἰπωμεν ἐν ὀλίγοις καὶ περὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων αὐτά, ἅπερ ἐξ ἰδίας αὐτοφίας καὶ ἀντιλήψεως εἶδομεν κατὰ τὴν ἐν Βαρβαρίᾳ πολυετῆ διαμονὴν ἡμῶν. Ἐν Βαρβαρίᾳ ὑπάρχει ἰδιαιτέρα συντεχνία καλουμένη (ἐσονάφ νουσαχ), ἣτις κατασκευάζει παντὸς εἶδους φυλακτῆρια. Ἐπὶ τῶν περιπλάτων τούτων φέρονται διάφοροι συμβολικαὶ λέξεις καὶ σήματά τινα καββαλιστικά, ἅτινα γράφονται διὰ γρα-

φῆς (χάττι Ῥεμλή), ἣτις κατὰ τοὺς Ἀσιανολόγους ἀριθμῆται 16,777 σημεία· διὰ τῶν σημείων τούτων γράφονται χάρτινα δελτία (νουσαχ) ἅτινα περιτέθενται ἐντὸς τεμαχίου πρασίνου ἐριούχου καὶ βάπτονται μετασχηματιζόμενα εἰς τριγωνοειδὲς σχῆμα· τούτο ἀναρτῶντες διὰ τινος σχοινοῦ φέρουσι ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν. Πάντα οὖν τὰ περιπλάτα ταῦτα, ἀφ' οὗ οἱ Μουραβίται ἀναγνώσασιν πρόσφορον τινα εὐχὴν ἐπ' αὐτῶν ἀναρτῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν πασχόντων, διότι πιστεύουσιν αὐτὰ ὡς καθηγισμένα καὶ ὅτι δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἴασιν ἐκ νόσου, ἢ ἀποσόβησιν παντὸς κινδύνου, βασκανίας, ἢ κακοῦ ἐν γένει προερχομένου ἐκ κακοῦ, ἢ φθονεροῦ ὀφθαλμοῦ.

Τὰ κατασκευαζόμενα ἐκ χαλκοῦ περιπλάτα εἰσιν ἐν εἴδει νομισματος διαφόρου μεγέθους καὶ ἐπ' αὐτῶν χαράττουσιν ἀραβικοῖς γράμμασι συμβολικὰς τινὰς φράσεις, ἢ ῥητὰ τῆς Ἱερᾶς βίβλου γραφόμενα πρὸς ἀποσόβησιν παντὸς ἐνδεχομένου κακοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχουσι πολλὰ εἶδη νομισματικῶν περιπλάτων, ἐφ' ὧν πολλάκις ἐχαράττοντο διάφορα τοιαῦτα ῥητὰ, διὰ τοῦτο ἐρχόμεθα ἀπαριθμῆσαι τινὰ:

α') ἐπὶ ἐνὸς κεχάρακται ἢ πεντάλφα καλουμένη μέχρι Σουλεϊμάν, ἐφ' ἧς ὑπάρχουσι πέντε στοιχεῖα τοῦ ἀραβικοῦ ἀλφαβήτου, σημαίνοντα τὸ ἔτος· καὶ περίξ αὐτοῦ γέγραπται τό: *πισμιλαχι ἑαχμάνι ἑαχμ* (ἐν ὀνόματι τοῦ οἰκτίρμονος καὶ ἐλεήμονος Θεοῦ).

β') Ἐπὶ ἐτέρου ὑπάρχει τό: Ἄλέφ, Λάμ, Μιμ καὶ κάτωθεν αὐτῶν τὸ ἐλάμδου *λί-λαχη, ḡατι ἄλλεμίν, ἔλ ἑαχμάνη, ἔλ ἑαχμ* (Αἴνος τῷ Θεῷ Κυρίῳ τοῦ Παντός, Οἰκτίρμονι καὶ Ἐλεήμονι).

γ') Ἐπὶ ἐτέρου ὡσαύτως ὑπάρχει κεχαραγμένον τό: *ἴννα-λιλλάχη-βέ ἴννα-ιλιέχι ḡάτζιον* (ὁ Θεὸς συγχωρήσαι).

δ') Ἐπὶ ἐτέρου ὑπάρχει τό: *Οὔτελου-πουὺ ἤλιε μίν ἔλιμέδι ἴλ ἔλ-λαχ* (Ζητήσατε παιδείαν ἀπὸ λίκνου).

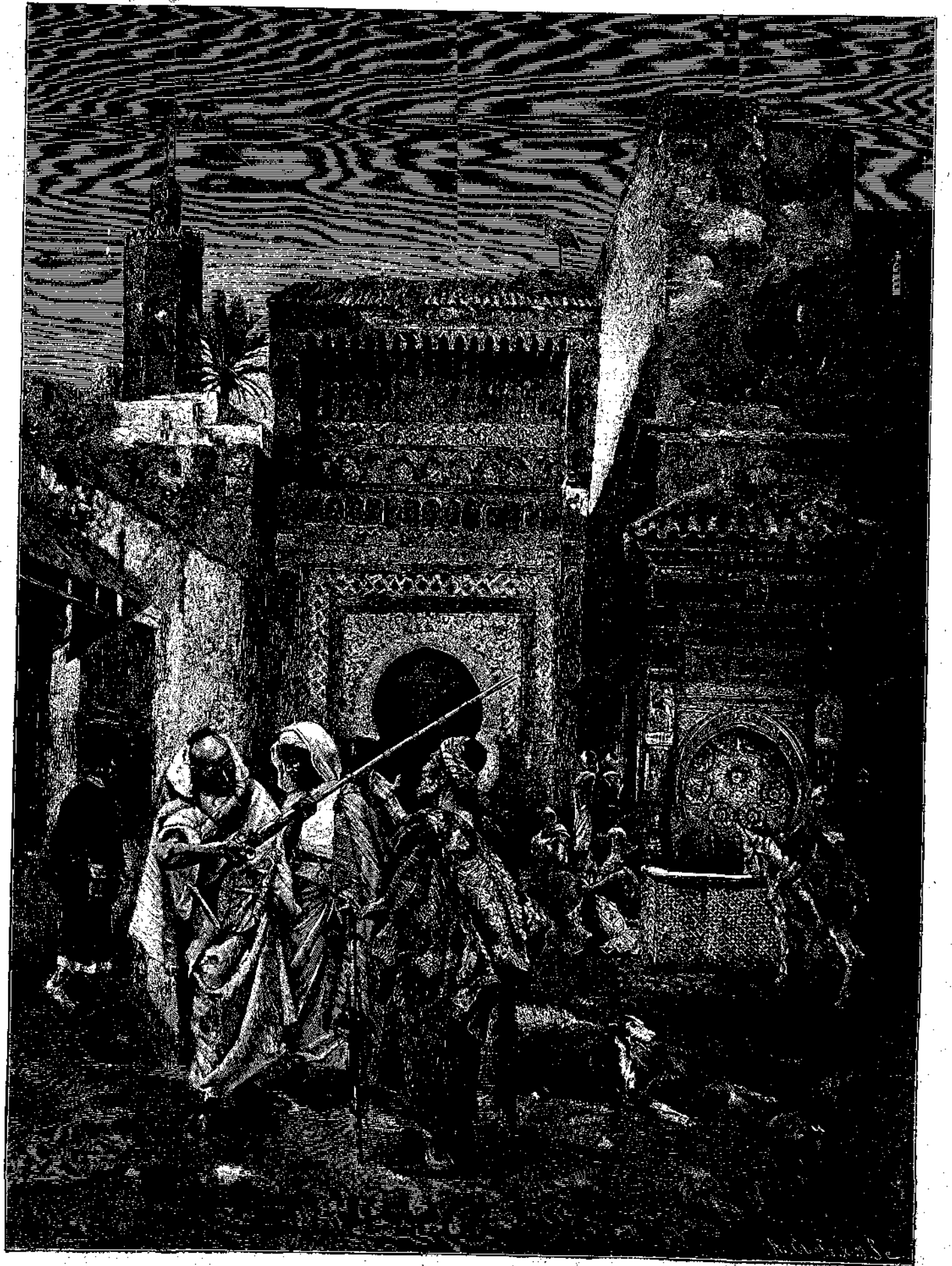
ε') Ἐπὶ ἐτέρου κεχάρακται τό: *Ἐλίφτε-κιν πιτέκ-τε-κην ἄσάφτουχα, πη ἄκ-ἄκην*. τὸ περιπλάτων τούτου συνήθως ἀνήρτηται ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν παιδῶν πρὸς ἀποσόβησιν τῶν δηγμάτων τῶν κυνῶν.

Ἐπὶ ἄλλων περιπλάτων, ἅπερ παραλείπομεν λόγῳ συντομίας. Περαιτοῦντες τὴν παρούσαν ἡμῶν μελέτην λέγομεν τορῶς, ὅτι παρὰ ταῖς μαγριπιναῖς φυλαῖς τοσαύτη μεγάλη πίστις καὶ ἀφοσίωσις ὑπάρχει ἐν γένει ἐπὶ τῆς χρήσεως τῶν φυλακτῶν, ὥστε τὰ τοιαῦτα ἀποκαλοῦσι καὶ φυλακτῆρια ψυχῆς (χῆρσ-τζάν).

Ἡ ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΤΗΣ ΣΙΝΙΚΗΣ.

Ἐαρ ἦτο τοῦ 1886. Τὰ ὕδατα τοῦ πλατυτάτου ποταμοῦ Γιάνγκ-Τσεικιάγκ διέσχίζεν ἀτμόπλοον, ὁμοίωζον μᾶλλον πρὸς μεγαλοπρεπὲς μέγαρον, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσοῦ αὐτοῦ ἐκυμάτιζεν ἢ φέρουσα τὸν δράκοντα σημαία. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος εὐρίσκοντο οὐκ ἐνάρθμοι εὐρωπαῖοι, ἅπαντες ἐπιδεικνύοντες ζωηρὸν ἐνδιεφέρον πρὸς τινὰ νεαρὸν Κινέζαν, περικυκλουμένην ὑπὸ διαφόρων ἀκολούθων μετὰ τῶν ὁποίων εὐρίσκετο καὶ εἰς ἀριστοκρατικὸν ἔχων τὸ ἦθος μανδαρίνος. Ἡ νεαρὰ κυρία ἐφαίνετο μόλις δεκαπενταετίς τὴν ἡλικίαν. Ὁ ἱματιμὸς τις ἐπρόδιδε τὸ ἔθεν κατήγετο ὕψηλόν καὶ περι-

φανὲς γένος, ἀλλὰ τὸ προσελκῦσαν κυρίως ἐπ' αὐτὴν τὰ βλέμματα καὶ τὴν προσοχὴν τῶν εὐρωπαίων ἦν ὅτι οἱ πόδες τῆς δὲν ἦσαν ὡς οἱ τῶν ἄλλων φιλαρέσκων τῆς Κίνας κυριῶν ἡρωτηριασμένοι καὶ ἐξηρθρωμένοι, ἀλλὰ διετήρουν ἀκόμη τὸ φυσικὸν αὐτῶν μέγεθος καὶ εἶδος. Οἱ λεπτοὶ τοῦ προσώπου τῆς χαρακτηριστῆρες ἐνεῖχον οὐκ ὀλίγην χάριν καὶ διὰ τῆς δικυγείας τῆς χροιάς τῆς ἐπιδερμίδος τῆς ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ τὸν φθόνον πολλῶν γυναικῶν τῆς Εὐρώπης. Ὁ προβεβηκὸς τὴν ἡλικίαν καὶ σεβαστὸς μανδαρίνος, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ὁποίου περιεπάτει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἡ νεαρὰ κόρη, δὲν

ΑΓΟΡΑ ΕΝ ΦΕΖ.

Κατὰ τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ de Madrazo.

ἦτο ἄλλος τις, παρά αὐτὸς ὁ γενικός διοικητὴς τοῦ Κιανσῆ, ὄνοματι Τσέγκ-κουο-χουάν, ἡ δὲ νεάνις ἦτο θυγατὴρ του. Ἀμφότεροι εἶχον ἐπιβιασθῆ τοῦ ἀτμοπλοῦ „Κιαγκ“, ὀρμώμενοι ἐκ τῆς πρωτεύουσος τῆς ἐπαρχίας Κιανσῆ-Νανασάγκ, καὶ κατηρμόθησαν ἤδη πρὸς τὴν Σαγγάνη, ὅπως ἐντεῦθεν τραπέσι τὴν πρὸς τὸ Πεκίνον ἀγορᾶν. Ἄλλ' ὁ σκοπὸς τοῦ ταξειδίου τούτου ἦτο ὁ ἐξῆς. Ὁ νεαρὸς τῆς Κίνας αὐτοκράτωρ Κουάγκ-Χουό μόνος εἶχεν ἤδη ὑπερβῆ τὸ 16. τῆς ἡλικίας του ἔτος καὶ κατὰ τὸ ἀρχαῖον τῆς χώρας ἔθιμον προσελήθη ὑπὸ τῆς μητρός του, τῆς ἀντιβασιλείας, νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον καὶ συγχρόνως τὸν συνθήκην ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα καὶ δύο συνεύνων γυναικῶν. Διὰ τοὺς γάμους λοιπὸν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας εἶχεν ἐκδοθῆ τὸ ἐαρ τοῦ παρελθόντος ἔτους διάταγμα, δι' οὗ προσηλοῦντο εἰς τὴν πρωτεύουσαν αἱ ἀπὸ 12 μέχρι 16 ἐτῶν ἡλικίαν ἔχουσαι θυγατέρες τῶν εἰς τοὺς Πα-χι-χι-ουὲν ἀνηκουσῶν οἰκογενειῶν, ἥτοι εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν μαχητῶν, οἵτινες εἶχον συμμετάχει εἰς τὴν ἐν Κίνα ἐξβολὴν τῶν Τατάρων (πρὸ 200 περιπυλῶν ἔτων). Μόνον αἱ θυγατέρες τοιαύτων οἰκογενειῶν δύνανται νὰ ἐλπίζωσιν, ὅτι δυνατόν νὰ γίνωσι ποτε αὐτοκράτειραι, ἥτοι νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν γυναικωνίτην. Μέχρι τῆς σήμερον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκάστης ἐπαρχίας ὑπάρχει ἀκριβῆς γενεαλογικὸς πίναξ τῶν προνομιοῦχων τούτων οἰκογενειῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ γενικός διοικητὴς τῆς ἐπαρχίας Μάγκ-Χιαγκ, περιλαμβανούσης καὶ τὰς ἐπαρχίας Κιαγκσού, Κιαγκσῆ καὶ Ἀγχούη, ἀνῆκεν εἰς τοιαύτην οἰκογένειαν καὶ εἶχε θυγατέρα νεαρωτάτην καὶ περικαλλῆ, ἐξυμνομένην καὶ λατρευομένην διὰ τὴν ᾠραιότητά της ὑφ' ὄλων τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας, τὸ ἐθεώρησε καθ' ἑκὸν του ἱερὸν ν' ἀπέλθῃ μετ' αὐτῆς εἰς Πεκίνον καὶ νὰ τὴν παρουσιάσῃ ἐνταῦθα τῷ αὐτοκράτορι, ὡς ὑποψήφιον αὐτοῦ συμβίαν. Ὡς ἀνωτέρω ἐμνημονεύθη, πατὴρ τε καὶ θυγατὴρ εὐρίσκοντο ἤδη καθ' ὅδον πρὸς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους, καὶ ὡς ἐλέγετο καὶ διεδίδετο ἀνά τὰ στόματα τοῦ λαοῦ, ἡ νεαρὰ αὕτη κόρη, ἔχουσα πολλὰ πνευματικὰ χαρίσματα καὶ τυχοῦσα ἐκτάκτως ἐπιμελημένης ἀνατροφῆς, ἔμελλε ν' ἀποβῆ λίαν ἐπιβίονος ἀντίπαλος εἰς τὰς λοιπὰς ὑποψήφιους αὐτῆς συναδέλφους.

* * *

Ἐβδομάδες τινὲς παρήλθον ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἶδομεν πρῶτην φορὰν τὴν ὑποψήφιον νύμφην τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας μετὰ παιδικῆς ἀφελείας περιπατοῦσαν ἐπὶ τοῦ καταιστρώματος τοῦ πλοίου. Ἐσπέραν τινὰ τοῦ Μαΐου τὰς λαβυρινθώδεις ὁδοὺς τοῦ Πεκίνου διήρχετο μακρὰ συνοδία ἐπεστεγασμένων φορητῶν ἀμαξῶν, συρομένων ὑπὸ βοῶν. Ἐν αὐταῖς ἐκάθητο αἱ θυγατέρες καὶ οἱ πατέρες τῶν οἰκογενειῶν, ὅσαι συνεμωρφήθησαν πρὸς τὸ διάταγμα καὶ ἐστελλόντο τοὺς νεαροὺς αὐτῶν βλαστοὺς πρὸς τὸν Μονάρχην. Αἱ ἀμαξαί ἦσαν ὑπερ τὰς ἑκατὸν καὶ ἐσταμάτησαν πάσαι ἐκτὸς τῶν τειχῶν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μεγάρου. Ὁρθρὸν βαθεὸς ἤνοιχθη αὐταῖς ἡ πρὸς βορρᾶν μεγάλη πύλη καὶ ταῖς ἐπετρέπη νὰ εἰσελάσσωσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μυστηριώδους παλατιοῦ. Αἱ νεαρὰ ὑποψήφιοι νύμφαι μετὰ τῶν ὀδηγούντων αὐτάς πατέρων εἰσάγονται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αὐλήν. Μετ' ὀλίγον δὲ ἀναφαίνεται καὶ ὁ νεαρὸς αὐτοκράτωρ, ἔχων εἰς τὸ πλευρὸν τὴν μητέρα του καὶ κατόπιον του μικρὰν λεγεώνα εὐνοούχων. Πλησιάζει εἰς μίαν τράπεζαν, ἐφ' ἧς κείνται μικρὰ ἕξιλοι καὶ πλάκες, ἐφ' ἑκάστης τῶν ὁποίων εἶνε γεγραμμένον τὸ ὄνομα, ἡ ἡλικία καὶ ἡ καταγωγὴ μιᾶς ἐκά-

στης τῶν περισταμένων νεαρῶν δεσποινίδων. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐγείρει μίαν τῶν πλακῶν τούτων, ἀναγινώσκει τὸ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένον ὄνομα καὶ ἀμέσως εὐνοῦχοί τινες σπεύδουσι νὰ τῷ παρουσιάσωσιν τὴν νεάνίδα, ἧς ἀνεγνώ τὸ ὄνομα. συγχρόνως δὲ ὁ πατὴρ καὶ ὁ διοικητὴς τῆς ἐπαρχίας, ὄθεν ὄρμᾶται ἡ κόρη, πίπτουσι πρηνεῖς κατὰ γῆς, ἕως οὗ ἀπολυθῶσιν ὑπὸ τοῦ κυριάρχου τῶν. Ἡ κόρη ἵσταται ὄρθια καὶ φέρει ἐνδυμασίαν οὐχὶ πολὺ διάφορον ἐκείνης, ἣν ἔφεραν ἡ προμήτωρ ἡμῶν Εὐα μικρὸν πρὸ τοῦ νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὸ προκατορικὸν ἀμάρτημα. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀποτείνει αὐτῇ ὀλίγας λέξεις καὶ ζητεῖ πληροφορίας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ διοικητοῦ. Ἐὰν δὲν τῷ ἀρέσῃ, ρίπτει ἄπλω τὴν πλάκα ἐντὸς κανίστρου καὶ διὰ τῆς χειρὸς νεύει εἰς τὴν κόρην, ὅτι δύναται ν' ἀπομακρυνθῆ. Ἐὰν δὲ ἡ νεάνις ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν του, θέτει τὴν φέρουσαν τὸ ὄνομα τῆς πλάκα μετὰ προσοχῆς εἰς ἰδιαιτέρων μέρος, ἀφ' οὗ προηγούμεως γράφη ἐπ' αὐτῆς δι' ἐρυθρᾶς μελάνης τὸν ἀριθμὸν 1, 2 ἢ 3, κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς εἰσπρατικῆς του. Ἀφ' οὗ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐξετασθῶσι πάσαι αἱ ὑποψήφιοι νύμφαι, φέρονται πάλιν ἐκ τοῦ παλατιοῦ εἰς τὴν πόλιν. Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας τὰ μὴ τυχόντα τῆς αὐτοκρατορικῆς εὐνοίας κοράσια μανθάνουσι τὴν ἀτυχίαν των καὶ λαμβάνουσι τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθωσι πάραυτα εἰς τὰ ἴδια. Τὰ λοιπὰ ὅμως μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὑπεβλήθησαν εἰς δευτέραν καὶ ἐπιμελεστέρην ἐξέτασιν καὶ μόλις μετ' αὐτῆν ἀπεφασίσθη ὀριστικῶς εἰς τίνα ἐκ τῶν ἐκλεγιστῶν ἔπρεπε ν' ἀπονεμηθῆ ἡ τιμὴ τοῦ νὰ γίνῃ αὐτοκράτειρα τῆς Σινικῆς. Ἐκτὸς τῆς νομίμου ταύτης σύζυγον ἐκλέγει ὁ αὐτοκράτωρ καὶ δύο ἐτέρας πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτῆς καὶ τριάκοντα ἀκόμη συνεύνου. Καὶ τῶν τελευταίων τούτων ἡ θέσις εἶνε ἐπιζήλιος, διότι, ἐὰν ἡ αὐτοκράτειρα ἀποθάνῃ ἢ μείνῃ ἄτεκτος, ἔχουσιν οὐκ ὀλίγας ἐλπίδας νὰ προβιασθῆ μία ἐξ αὐτῶν εἰς αὐτοκράτειραν. Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ ἔλαβον τὴν ἄδειαν μετὰ βραχείαν ἐν Πεκίνῳ διαμονὴν ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰς πατρίδας των μετὰ τὴν παρατήρησιν ὅμως, ὅτι ἔπρεπε πάντοτε νὰ ἦναι ἔτοιμοι νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Πεκίνου, ἅμα ὡς λάβωσι πρόσκλησιν ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος.

* * *

Ἐν ἔτος σχεδὸν παρήλθεν ἀπὸ τῶν συμβάντων τούτων. Ἦτο περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου. Ἀνά τὰς κρηπίδας καὶ τοὺς ὁδοὺς τῆς Σαγγάνης ἐπεκράτει κίνησις καὶ ταραχὴ. Τῇ πρωίᾳ τῆς 21. Φεβρουαρίου ἔπρεπε ὁ πρῶτος ἐαρινὸς στολισκός, ἀποτελούμενος ἐκ δώδεκα ἀτμοπλοῶν, ν' ἀποπλεύσῃ πρὸς βορρᾶν. Περί λύγων ἀπὸ τῆς 20. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἠδύνατο τις ἀπὸ τῆς κρηπίδος „China Merchants“ νὰ διακρίνῃ φορεῖα τινὰ μεταφερόμενα ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοῦ „Χιαίν“, ἐφ' οὗ πρὸ ἕξ μηνῶν ὁ ἔβδομος πρίγκιψ εἶχεν ἐπιχειρήσει τὸν μέχρι τοῦ λιμένος τοῦ Ἀρθούρου πλοῦν. Ἐκ τῶν φορεῶν τούτων κατέβησαν δύο κυρίαί, αἵτινες ἀμέσως ἐσπευσαν μετὰ πολλοῦ ζήλου νὰ βοηθήσωσι τρίτην τινὰ κυρίαν, εὐρισκομένην ἐπίσης ἐντὸς παρομοίου φορεῖου. Ἐξ ἄλλου τινὸς τοιοῦτου κατήλθεν ὑψηλὸς τις Μανδάρνος, συνοδεύων τὰς κυρίας ὡς „φύλαξ ἱπότης“. Ἄπανα ἡ συνοδία αὕτη ἐπιβίασε τοῦ πλοίου κατήλθεν ἀμέσως εἰς τὰ ἰδιαιτέρως χάριν αὐτῆς διατεταγμένα δαίματα. Τὸ πρῶτ' ἡ εἰσπύριον ἐγκατέλειψε τὸ πλοῖον τὸν λιμένα κατευθυνόμενον πρὸς τὸ Τεντσίν. Ἐφερε δὲ — πρᾶγμα ἀγνωστον μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας εἰς τοὺς κατοίκους τῆς

Σαγγάνης — τὴν μέλλουσαν τῆς Κίνας αὐτοκράτειραν, τὴν χαρίεσαν καὶ περικαλλῆ θυγατέρα τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ τοῦ Κιαγγῆ, ἣν ὁ αὐτοκράτωρ εἶχεν ἐκλέξει ὡς σύζυγον τοῦ παρελθόντος ἔαρος καὶ ἧς ἡ τύχη, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, δὲν θὰ ἦνε ὁμοία τῆς τῶν προκατόχων της, νὰ μένῃ δηλαδὴ διὰ βίου περιορισμένη, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν καθευρημένη ἐν τοῖς δώμασι τοῦ ἐν Πεκίνῳ αὐτοκρατορικοῦ μεγάρου. Ἡ νεαρὰ αὕτη κόρη τυχοῦσα εὐρωπαϊκῆς σχεδὸν μορφώσεως

καὶ ἀνατροφῆς καὶ καταγομένη ἐκ μιᾶς τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων τοῦ Ὀυρανίου Κράτους, πρὸς τὰς ὁποίας ἔχει τὸ προνόμιον νὰ συγκοινωνῇ ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, κατὰ πάσαν πιθανότητα οὐκ ὀλίγον θὰ συντελέσῃ, ὅπως ἡ εὐρωπαϊκὴ πρὸς τὴν Κίνα ἐπικοινωνία ἐπεκταθῆ ἐτι μᾶλλον καὶ ἀνοιγῶσιν εἰς τοὺς πεπολιτισμένους λαοὺς αἱ ἀπὸ αἰώνων κεκλεισμέναί εἰς αὐτοὺς πόλαι τοῦ πολυανθρωπατάτου καὶ εὐρυτάτου τῶν ἐπὶ γῆς κρατῶν.

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ.

— — — Εἶμαι τώρα γέρον καὶ ἀσθενὴς καὶ ἀναγκάζομαι πολὺ συχνότερα νὰ σκέπτομαι περὶ τοῦ θανάτου, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν πλησιέστερον ἔρχεται πρὸς ἐμέ. Σπανίως συλλογίζομαι τὸ παρελθόν, σπανίως στρέφεται πρὸς τὰ ὄπισθον τὸ νοσερὸν μου βλέμμα. Καὶ ὅμως ἐνίοτε — τὸν χειμῶνα, ὅταν ἀκίνητος κάθηναι πρὸ τοῦ φλέγοντος πυρὸς τῆς ἐστίας — τὸ θέρος, ὅταν μετὰ βραδύ βῆμα περιπατῶ ὑπὸ τὰ σκιερὰ τοῦ κήπου δένδρα, ἀφυπνίζονται ἐν ἐμοὶ ἀναμνήσεις προηγούμενων ἐποχῶν, συμβάντων, προσώπων. Ἀλλὰ δὲν μένουσι ὅμως αἱ ἰδέαι μου προσηλωμένα εἰς τὸ ἄριον τμήμα τοῦ βίου μου καὶ εἰς τὰ ἔτη τῆς νεανικῆς μου ἡλικίας. Μετὰφεροὺν εἴτε εἰς τὴν νηπιακὴν, εἴτε εἰς τοὺς πρώτους χρόνους τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ τώρα ἐνθυμοῦμαι τὸν ἑαυτὸν μου δωδεκαετῆ παῖδα εἰς τὴν ἔσοχὴν παρὰ τῆ ἀσθηρᾶ καὶ δυστρόφῃ μάρμῃ μου καὶ συγχρόνως ἀναπολω καὶ δύο μορφᾶς . . .

Ἐν τούτοις ἐπιτρέψατέ μοι νὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν μου μετὰ τάξιν καὶ ἀλληλουχίαν.

I.

(1830.)

Ὁ γέρον ὑπρέτης μας Φίλιππος, φέρον περὶ τὸν τραχηλὸν τοῦ μανδύου καὶ τὰ χεῖλη τοῦ ἔχων συνεσφιγμένα „διὰ νὰ μὴ ἐξέρχηται δι' αὐτῶν καμία περιττὴ ἀναπνοή“ — καὶ ἐν μέσω τοῦ μεταίτου του φαίον θύσανον κόμης, εἰς ἥλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἀπροποδητῆ, ὑπεκλήθη καὶ ἐνεχειρίσεν εἰς τὴν μάρμῃν μου μίαν μεγάλην ἐσφραγισμένην ἐπιστολήν.

Ἡ μάρμῃ ἐπέθηκε τὰς διόπτρας της καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολήν . . .

— Εἶνε ἐδῶ ὁ ἴδιος; ἠρώτησε.

— Πῶς ὄρισατε; ἠρώτησε δεξιῶς ὁ Φίλιππος.

— Χαμένε ἀνθρώπε! Αὐτὸς ποὺ ἔφερε τὸ γράμμα . . . στέκεται ἀκόμη ἔξω;

— Αὐτὸς . . . αὐτὸς . . . κάθεται κάτω . . .

Ἡ μάρμῃ συνεκρότησε τὸ ἐξ ἡλέκτρου κομπολόγιόν της . . .

— Φέρε τον ἐδῶ . . . καὶ σὺ, καλλιμαρᾶκι, εἶπε στρεφόμενη πρὸς ἐμέ, νὰ μένης ἡσυχῆς.

Καὶ χωρὶς τῆς διαταγῆς της ἐγὼ θὰ ἔμενον ἀκίνητος εἰς τὴν γωνίαν ἐπὶ τοῦ ὠρισμένου δι' ἐμὲ σκάμπαδος.

Ἡ μάρμῃ μου πολὺ ἀσθηρῶς μετ' ἐχειρίσθη.

Μετὰ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας εἰσηλθὼν εἰς τὸ δωμάτιον ἀνῆρ τριακονταεπταετῆς περίπου τῆς ἡλικίας, μελανότριξ, ἔχων τὸ πρόσωπον μελαγχρόνιον καὶ πλήρες οὐλῶν ἐξ εὐφλογίας, προεξέχουσας τὰς γνάθους, γροπῆν τὴν ῥίνα καὶ πικρὰς τὰς ὀφρῦς, ὑπὸ τὰς ὁποίας μικροὶ φαῖοι ὄφθαλμοὶ ἐξέπεμπον τὸ ἥρεμον καὶ μελαγχολικὸν φῶς των. Τὸ χρῶμα καὶ ἡ

ἐκφρασίς τῶν ὀφθαλμῶν τούτων δὲν ἀπετέλουν καμμίαν ἀρμονίαν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνατολικοὺς τοῦ προσώπου του, χαρακτηήρας. Ὁ εἰσελθὼν ἔφερεν ἀρχαῖκὸν καὶ βαθύκολπον μανδύον. Ἐστάθη πρὸ τῆς θύρας καὶ ἔκλινε — μόνον τὴν κεφαλὴν.

— Ὀνομάζεσαι Βαβουρίνος; ἠρώτησεν ἡ μάρμῃ καὶ προσέθηκε κατ' ἴδιαν: „Μοῦ φαίνεται νὰ ἦνε Ἀρμένιος“.

— Μάλιστα, ἀπάντησεν οὗτος μετὰ ὑπόκωφον καὶ μονότονον φωνήν. Εἰς τὴν πρώτην λέξιν τῆς μάρμης, εἰς τὸ ὀνομάζεσαι ἐκεῖνο συνεστάλησαν ὀλίγον αἱ ὀφρῦς του. Μήπως ἐπερίμενε νὰ τὸν ὁμιλήσῃ εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν;

— Εἶσαι βῶστος; Καὶ ὀρθόδοξος;

— Μάλιστα.

Ὁ Μάρμῃ ἐπέθηκε τὰς διόπτρας της ἐπὶ τῆς βίνος καὶ περιεργάσθη αὐτὸν βραδέως ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Αὐτὸς ὅμως δὲν κατεβίβασεν ἐκ τούτου τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἀλλ' ἔβλεπε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν νώτων του.

Τὴν ἰδικὴν μου περιέργειαν ἐκίνησε πρὸ πάντων ἡ σιαγῶν του. ἦτον ὅλος διόλου ζυρισμένη . . . τόσον ὑποκυάνους παρεῖς καὶ τοιαύτην σιαγὸνα δὲν εἶχον ποτὲ ἀκόμη ἰδεῖ!

— Ὁ Ἰάκωβος Πέτροβιτς, ἠρχισεν ἡ μάρμῃ μου ἐκ νέου, σὲ συνιστᾷ εἰς τὴν ἐπιστολήν του ὡς νηφάλιον καὶ ἐργατικὸν ἄνθρωπον. Διὰ τί ὅμως σὺ παρήτησες τὴν ὑπηρεσίαν του;

— Αὐτὸς, σεβαστὴ κυρία, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ἔχει ἀνάγκην ἀνθρώπων ἄλλου εἶδους . . .

— Ἄλλου . . . εἶδους; Αὐτὸ δὲν τὸ καταλαμβάνω.

Καὶ ἤρχισεν ἡ μάρμῃ πάλιν νὰ κροταλίξῃ μετὰ τοῦ κομπολόγιόν της.

— Ὁ Ἰάκωβος Πέτροβιτς μοὶ γράφει ὅτι ἔχεις δύο παράξεναις ἰδιοτροπίας. Τί ἰδιοτροπίας λοιπὸν εἶνε αὐταῖς;

— Ὁ Βαβουρίνος ἐκίνησεν ἐλαφρῶς τοὺς ὄμους.

— Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω τί αὐτὸς ἠδύκῃσε νὰ ὀνομάσῃ ἰδιοτροπίας. Πολὺ πιθανὸν τὸ ἰδιωμα μου, ὅτι . . . δὲν ὑποφέρω καμμίαν σωματικὴν τιμωρίαν.

Ἡ μάρμῃ κατελήθη ὑπὸ ἐκπλήξεως.

— Πῶς; ὁ κ. Πέτροβιτς ἠθέλησε νὰ σὲ μαστιγώσῃ;

Τὸ μελαγχρόνιον πρόσωπον τοῦ Βαβουρίνου ἔγινεν ἐρυθρὸν μέχρι τῶν ἄκρων τῶν τριχῶν.

— Δὲν μ' ἐνοήσατε καλὰ, ἀξιόσεβαστος κυρία. Ἐχω τὴν ἀρχὴν νὰ μὴ ἐπιβάλλω καμμίαν σωματικὴν ποιῆν . . . εἰς τοὺς χωρικοὺς.

Ἡ μάρμῃ κατελήθη ὑπὸ ἑτι μεγαλειότερας ἐκπλήξεως καὶ ἀπὸ τὴν ἀπορίαν της μάλιστα ὕψωσε καὶ τὰς χεῖρας.

— Ἄ ἔστη! εἶπεν ἐπὶ τέλους, καὶ κλίνασα ὀλίγον πλάγιως τὴν κεφαλὴν παρετήρησεν ἀπαξ ἐτι τὸν Βαβουρίνον μετὰ περιεργείας καὶ προσοχῆς. — Αὕτη λοιπὸν εἶνε ἡ ἀρχή

σου; Αυτό όμως μοι είνε αδιάφορον. Ἐπιστάτου ἀνάγκη δὲν ἔχω, ἀλλὰ μόνον ἐνὸς γραφέως. Τί γράψιμο ἔχεις;

— Μπορῶ νὰ γράψω καλλιγραφικά, καὶ χωρὶς ὀρθογραφικά σφάλματα.

— Καὶ αὐτὸ μοι είνε αδιάφορον. Τὸ κύριον είνε νὰ γράψῃς εὐαναγνώστως καὶ χωρὶς αὐτὰ τὰ κεφαλαία μὲ ταῖς οὐραῖς· αὐτὰς δὲν μπορῶ νὰ ταῖς ὑποφέρω. Τώρα λοιπὸν ποία είνε ἡ δευτέρα σου ἰδιότητα;

Ἐξομολογήθη ὁ Βαβουρῖνος περιέπεσεν εἰς ἀμηχανίαν καὶ ἤρχισε νὰ ξεροβήχῃ.

— Ἴσως . . . Ἴσως ὁ κ. Πέτροβιτς ἐννοεῖ μὲ τοῦτο ὅτι δὲν εἶμαι μόνος.

— Εἶσαι ἐγγαμος;

— Καθόλου . . . ἀλλὰ . . .

Ἡ μάμμη συναφρωδῆ.

— Ἀλλὰ μαζὶ μοι ζῆ ἐν ὑποκείμενον . . . γένους ἀρσενικοῦ . . . ὁ σύντροφός μου, πτωχὸς ἀνθρώπος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ποτέ δὲν χωρίζομαι . . . εἰμεθα τώρα δέκα ἐτὴ μαζὶ.

— Εἶνε συγγενής σου;

— Ὁχι, δὲν είνε συγγενής μου . . . ἀλλὰ φίλος μου. Καμμία δὲν θὰ προσέβῃ δι' αὐτοῦ ἐνόχλησις εἰς τὰ τῆς οἰκίας; ἔσπευσεν ὁ Βαβουρῖνος νὰ προσθέσῃ, ὡσεὶ θέλων νὰ προλάβῃ πᾶσαν ἀρνησίαν. Ζῆ δι' ἐξόδων μου, κατοικεῖ μαζὶ μοι εἰς τὸ ἴδιον δωμάτιον καὶ θὰ φέρῃ ὠφέλειαν μᾶλλον παρὰ βλάβην, διότι, χωρὶς νὰ τὸν ἐπαινέσω, ζεύρει καλὰ νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀναγινώσκῃ καὶ είνε τιμιώτατος κατὰ τὰ ἦθη.

Δάκνουσα τὰ χεῖλη καὶ καμμούσα τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν ἤκουεν ἡ μάμμη.

— Ζῆ λοιπὸν δι' ἐξόδων σου;

— Δι' ἐξόδων μου.

— Καὶ τὸν τρέφεις ἀπὸ εὐσπλαγγνίαν;

— Ἐκ καθύκοντος . . . διότι χρέος τοῦ πτωχοῦ είνε νὰ βοηθῆ ἕνα ἄλλον πτωχόν.

— Γιὰ δέξ, γιὰ δέξ! Αὐτὸ πρώτη φορά τ' ἀκούω! Ἔως τώρα εἶχον τὴν ἰδέαν ὅτι αὐτὸ ἦτο χρέος τῶν πλουσίων ἀνθρώπων.

— Διὰ τοὺς πλουσίους, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ παρατηρήσω, αὐτὸ είνε μία διάσκεδασις μόνον . . . ἀλλὰ δι' ἡμᾶς . . .

— Ἀρκετά, ἀρκετά! Ἄς ἦνε! εἶπε διακόπτουσα αὐτὸν ἡ μάμμη, ἐβουβίσθη μίαν στιγμήν· εἰς σκέψις καὶ ἔπειτα ἐμουρμούρισε, κακὸν τοῦτο πάντοτε σημεῖον, διὰ τῆς ῥινός: „Καὶ πόσων ἐτῶν είνε αὐτὸς ὁ οἰκτρόφός σου;“

— Τῆς ἡλικίας μου.

— Τῆς ἡλικίας σου; . . . Ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι ἦτο τρόφιμός σου!

— Οὐδόλως· είνε σύντροφός μου καὶ πρὸς τούτους . . .

— Ἀρκεῖ! τὸν διέκοψεν ἐκ νέου ἡ μάμμη. Βλέπω ὅτι εἶσαι φιλόανθρωπος. Ὁ κ. Πέτροβιτς ἔχει δίκαιον· δι' ἀνθρώπων τῆς καταστάσεώς σου αὐτὸ είνε μεγάλη ἰδιότητα. Ἄς ὁμιλήσωμεν ἔτι τώρα περὶ ἄλλων πραγμάτων. Θὰ σοὶ ἐκθέσω ποῖου εἶδους θὰ ἦνε ἡ ἐργασία σου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ περὶ μισθοῦ κεφάλαιον . . . Τί κάμνεις σὺ ἐδῶ; ἐφώνησεν αἰφνης ἡ μάμμη στρέψασα πρὸς ἐμὲ τὸ μεμαρμένον καὶ κίτρινον πρόσωπόν της. Πήγγαινε νὰ μελετήσῃ τὸ μάθημα τῆς μυθολογίας σου.

Ἀνεπήδησεν ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἐφίλησεν τὴν γεροντικὴν χεῖρά της καὶ ἔτρεξα ἔξω . . . ὄχι διὰ νὰ μελετήσω μυθολογίαν, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν εἰς τὸν κῆπον.

Ἐπὶ τὸ κτῆμα τῆς μάμμης μου ἀνήκων κῆπος ἦτον ἀπὸ παλαιῶν χρόνων καλλιεργημένος καὶ πολὺ ἐκτεταμένος. Ἀπὸ τῆς μιᾶς αὐτοῦ πλευρᾶς περιωρίζετο ὑπὸ τινος μικρᾶς λίμνης, ἐνθα εὐρίσκοντο ὄχι μόνον μαυρόφαρα καὶ κωβιοί, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐξαιρετοὶ ἰχθύες. Ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῆς λίμνης αὐτῆς ἐξετείνετο κυκλωτερῶς πυκνὸν δάσος ἰσῶν καὶ πρὶν φθάσῃ τις εἰς αὐτὸ ἔπρεπε νὰ διέλθῃ ἀδιαπεράστους σχεδόν, ἀκανθοφόρους θάμνους αἰγοκλήματος, ἀκταίας καὶ ἀγγίων λεπτοκαρυῶν, παρὰ τὰς ρίζας τῶν ὁποίων πυκναὶ ἀνεβλάστανον αἱ ἐρεΐκαι καὶ τὰ λευκία. Ἐδῶ τὸ ἔαρ ἐμελπον αἱ ἀηδόνες τὰ ἄσματά των, ἐκίχλιζον αἱ κίχλαι, καὶ οἱ κούκοι ἐξέπεμπον τὰς φωνὰς αὐτῶν, ἐδῶ τὸ θέρος ἠδύνατο ν' ἀπολαύσῃ τις ἀναφυκτικὴν δρόσον μετὰ τὸν πηγρὸν τῆς ἡμέρας καύσονα . . . καὶ μὲ πόσῃ εὐχαρίστησιν περιεπλανώμην εἰς τὰ σύνδενδρά ταῦτα μέρη, ὅπου εἶχον ἐκλέξει καὶ θέσειε τινάς, περὶ τῶν ὁποίων — ὡς ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐφανταζόμην — οὐδεὶς ἄλλος εἰς τὸν κόσμον εἶχε τὴν παραμικρὰν ἰδέαν!

Ἐξεβῆν τοῦ θαλάμου τῆς μάμμης ἀμέσως ἔσπευσα νὰ ἐλθῶ εἰς μίαν ἐκ τῶν θέσεων τούτων — „Ἐλβετίαν μου“ εἶχον τὴν βαπτίσει. Πόση ὅμως ἦτον ἡ ἀπορία μου, ὅταν, πρὶν ἢ ἀκόμη φθάσω εἰς τὴν „Ἐλβετίαν μου“, διὰ μέσου τῶν πυκνῶν περιπλοκάδων ἐκ μεμαρμένων βλαστῶν καὶ χλοερῶν κλάδων ἐπίσθη ὅτι ἐκτὸς ἐμοῦ καὶ ἄλλος τις ἀκόμη ἐγνώριζε τὰ μέρη ταῦτα! Ἐκεῖ ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος τῆς ἐκλεκτῆς θέσεώς μου ἴστατο μία ὑψηλὴ μὲρρῆ φέρουσα κίτρινον θερινὸν ἐπενδύτην καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑψηλὸν πῆλον! Ἐπλησίασα καὶ παρατήρησα μετὰ προσοχῆς τὸ πρόσωπον. Μοι ἦτον ἐντελῶς ἀγνωστόν, ἐπίσης πολὺ ἐπίμηκες, ἀπαλὸν καὶ ἀγένειον, εἶχε δὲ ἐρυθροπαῦδες μικροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μίαν πολὺ περίεργον ρίνα· τὸ ὄργανον αὐτὸ ἐκρέματο ἀνωθεν τῶν προεκβαλλόντων χελιῶν ἐξηρθρωμένον καὶ τετωμένον ὡς δαυκίον. Καὶ ἐκεῖνα τὰ χεῖλη του, συσπόμενα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ἐποζυνόμενα, ἐξέπεμπον ἕνα λεπτὸν καὶ συριστικὸν ἦχον, ἐν ᾧ οἱ μακροὶ καὶ ἀνωθεν τοῦ στήθους πρὸς ἀλλήλους ἀντικρῦζόμενοι δάκτυλοι τῶν ἰσχνῶν χειρῶν του διαρκῶς καὶ ταχέως περιστρέφοντο κυκλωτερῶς. Ἐνίοτε διέκοπτον αἱ χεῖρες τὴν ἀλλόκοτον αὐτὴν κίνησιν, τὰ χεῖλη δὲ ἐσυρίζον πλέον ὅτε συνστελλόντο, καὶ τότε ἡ κεφαλὴ ἐκίλιε πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὡσὰν διὰ ν' ἀκροασθῆ. Εἰσεχώρησα ἐτι πλησιέστερον, παρατηρῶν τὰ πάντα μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς . . . Ὁ ἀγνωστός εἰς ἑκατέραν τῶν χειρῶν του ἐκράτει μικρὸν, ἀβαθὲς κέλυφος ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνα, δι' ὧν παρορμούμεν τὰ κανκρίνια νὰ κελαδήσωσι. Ἀεπτὸς τις ξηρὸς κλώνος ἐκρότησεν ὑπὸ τοὺς πόδας μου· ὁ ἀγνωστός ἐτρόμαξεν, ἔστρεψε τοὺς ἐκφραστικούς ὀφθαλμοὺς του πρὸς τὸ σύνδενδρον μέρος καὶ ὠπισθοχώρησεν . . . ἀλλὰ προσέκρουσεν εἰς τὸ δένδρον, ἐστέναξε καὶ ἐστάθη.

Τότε ἐπροχώρησα πρὸς αὐτόν.

Ὁ ἀγνωστός ἤρχισε νὰ μειδιᾷ.

— Καλὴ ἡμέρα, τῷ εἶπον.

— Καλὴ ἡμέρα, πάλληκαράκι!

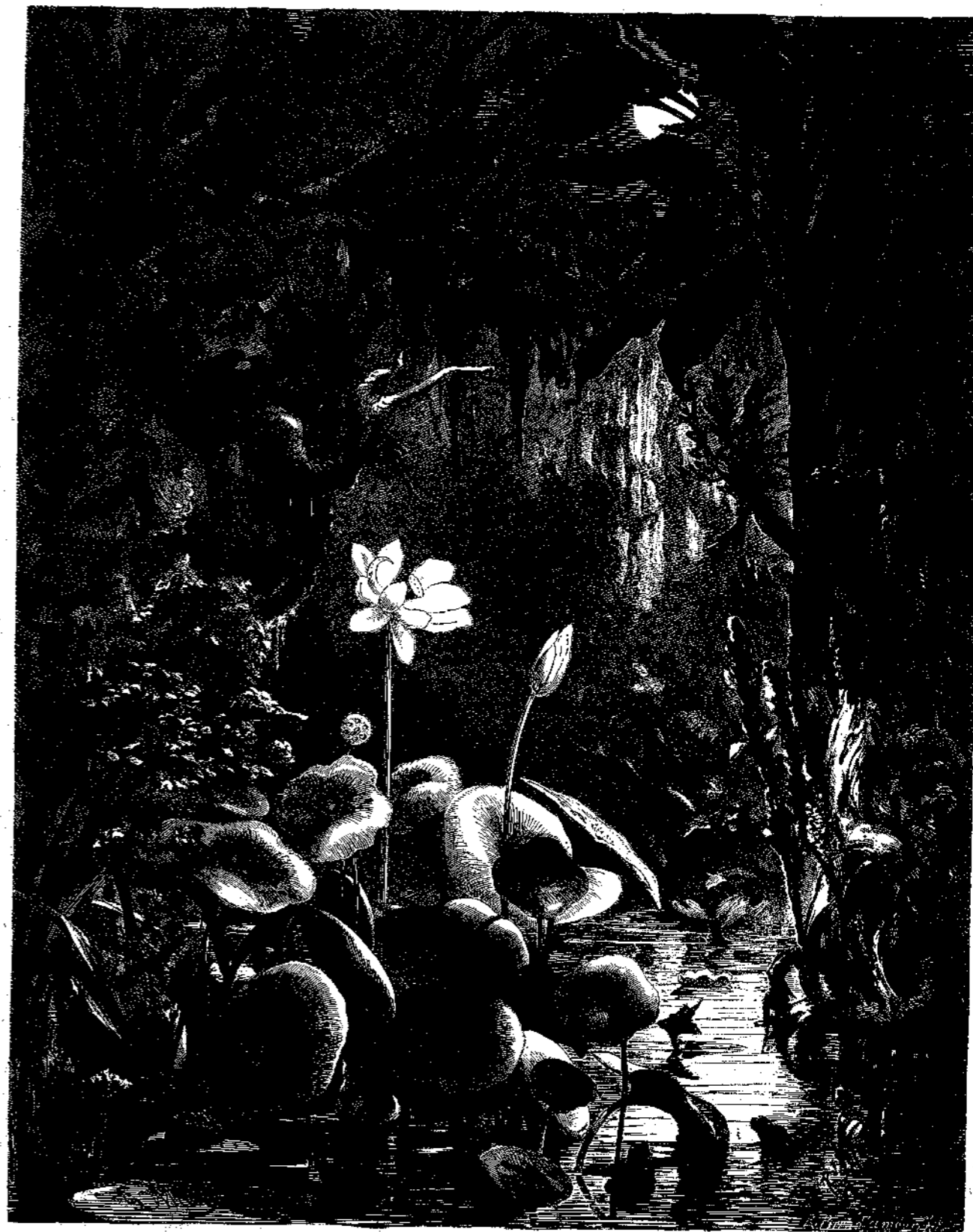
Ἡ ἐπίκλησις „πάλληκαράκι“ δὲν μοι ἦτον εὐχάριστος. Τόση δὲ οἰκειότης!

— Τί κάμνετε ἐδῶ; ἠρώτησα αὐστρηρῶς.

— Βλέπετε, ἀπεκρίθη διαρκῶς μειδιῶν· προσκαλῶ τα πουλάκια νὰ τραγουδήσουν.

Καὶ μοι ἔδειξε τὰ κέλυφ.

— Οἱ σπῖνοι ἀπαντοῦν ἐξαιρετά! Διὰ σᾶς, ἐπειδὴ εἰσθε

ΤΟ ΦΥΤΟΝ ΝΥΜΦΑΙΑ.

Εἰκὼν πρωτότυπος ἐπὶ G. Marx.

ἀκόμη πολὺ μικρὸς, τὰ τραγοῦδια τοῦ πτερωτοῦ αὐτοῦ κό-
σμου θὰ ᾔνε μεγάλη διασκεδάσις· τώρα ποῦ θ' ἀρχίσω νὰ
τσιρίζω, ἀμέσως θὰ πάρουν κι' αὐτὰ τὸ σκοπὸ τους . . .
τί νόστιμο-ποῦ θὰ ᾔνε!

Καὶ ἤρχισεν νὰ τρίβῃ τὸ κελύφη. Πραγματικῶς ἀπό-
τινος δένδρου ἀμέσως ἀπήντησεν εἰς σπάνιο! Ὁ ἀγνωστος
ἐγέλασε θυροβωδῶς μὲ τὴν ἀήχον φωνήν του καὶ ἔπειτα
στραφεὶς πρὸς ἐμὲ ἐκάμμου τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ γέλως αὐτός, τῶν ὀφθαλμῶν του οἱ μορφαμοὶ . . .
καὶ πᾶσα του ἐν γένει κίνησις, ἡ ἀδύνατος καὶ φελλιστικὴ
φωνή, τὰ πρὸς τὰ ἔξω καμπτόμενα γόνατα, αἱ ἰσχυαὶ χεῖ-
ρες καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ πῖλος καὶ ὁ μακρὸς ἐπενδύτης του
ἀπέπεσον ἀγαθότητα, ἀφέλειαν καὶ ἰλαρότητα.

— Εἰσθε πολὺν καιρὸν ἐδῶ; ἠρώτησα.
— Ἀπὸ σήμερον.
— Καὶ εἰσθε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, περὶ τοῦ ὁποῖου . . .
— Ὁ κύριος Βαβουρῖνος ὁμίλησε μὲ τὴν σεβαστὴν κυ-
ρίαν; Ὁ ἴδιος, ὄλος κι' ὄλος.

— Ὁ φίλος σας ὀνομάζεται Βαβουρῖνος, καὶ σεῖς;
— Ἐγώ . . . ἐγὼ ὀνομάζομαι Πουνίνος. Πουνίνος εἶνε
τὸ ὄνομά μου, Πουνίνος. Αὐτὸς ὀνομάζεται Βαβουρῖνος καὶ
ἐγὼ ὀνομάζομαι Πουνίνος.

Καὶ ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ τρίβῃ διὰ τῶν ὀστράκων του.
— Ἀκοῦστε τώρα τὸν σπῖνο, ἀκοῦστε! . . . Πῶς πτε-
ρυγίζει!

Διὰ μιᾶς ἀπέκτιθα μεγάλῃ συμπόθειαν πρὸς τὸν ἀλλό-
κοτον τοῦτον ἄνθρωπον. Καθὼς ἔλα σχεδὸν τὰ παῖδια,
ἀπέναντι τῶν ξένων ᾗ ἤμην δειλὸς ἢ ἔκαμνα τὸν μέγαν,
πλησίον ὅμως αὐτοῦ μοὶ ἐφαίνετο ὡς ἀνὰ νὰ ἤμεθα παλαιοί,
παλαιοὶ γνώριμοι.

— Ἐλάτε μαζί μου, τῷ εἶπον· ζεῦρω ἄλλην μίαν θέσιν
πολὺ καλλιτέραν ἀπὸ αὐτὴν· ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ ἐν θρανίον,
ὅπου ἔμποροῦμε νὰ καθήσουμε· ἐκεῖ ἐπίσης ἔχομε καὶ ὠραίαν
ἀποψιν εἰς τὸ δάσος.

— Πᾶμε, ἀφ' οὗ τὸ θέλετε, ὑπέλαβεν ὁ νέος φίλος μου
μὲ μελωδικὸν τόνον.

Τὸν ἀφήκα νὰ πηγαινῆ ἐμπρὸς. Ἐβράδιζε κλονούμενος,
ἔκαμνεν ἐν τῷ μεταξύ κινήσεις διαφόρους καὶ συγχρόνως
ἐκράτει τὴν κεφαλὴν του κεκλιμένην πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἐρετήρησα ὅτι ὅπισθεν τοῦ ἐπενδύτου του, κάτωθεν
τοῦ περιλαιμίου, ἐκρέματο κροσσὸς τις.

— Τί εἶνε αὐτὸ ποῦ ἔχετε ἴπισω σας κρεμασμένο;
ἠρώτησα.

— Ποῦ; ἀπήντησε φηλαφῶν τὸ ὑποδαίχθεν μέρος. Ἄ,
αὐτὴ τῆ φούντα; Ἀφήστε τηνα! Εἶνε βαμμένη ἐκεῖ γιὰ
στολίδι. Δὲν μ' ἐνοχλεῖ διόλου.

Τὸν εὐδῆγησα εἰς τὸ θρανίον καὶ ἐκάθησα πλησίον αὐτοῦ.
— Ἐδῶ εἶνε ὠραία! ἐφιθύρισε βαθέως ἀναστενάζων.

— ὦ, τὸσον ὠραία! Τί λαμπρὸν κῆπον ἔχετε! Ἄχ, ἄ — α — αχ!
Τὸν παρετήρησα ἐκ τοῦ πλαγίου . . .

— Τί παραξενὴ σκούφια ἔχετε ἅπαν' ἐπὶ τὸ κεφάλι σας!
ἐφώνησα ἀκουσίως. Σταθῆτε μὴ νὰ τὴν διῶ!

— Σταθῆτε, παλλημαραῖι, παρακαλῶ!

Ἀψῆρεσε τὸν πῖλόν του· ἐξέτεινα πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα,
ὕψωσα συγχρόνως τὰ βλέμματα καὶ . . . ἀνετινάχθη ἐκ
τῆς θέσεώς μου. Ὁ Πουνίνος ἦτον ἐντελῶς φαλακρός! Οὔτε
κἄν μία λεπτὴ θριξὶ ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ ἀίχμηροῦ καὶ ὑπὸ λείου
καὶ λευκοῦ δέρματος κεκαλυμμένου κρανίου του.

Ἀνεκάγχασα, ἐν ᾧ αὐτὸς . . . αὐτὸς ἐτριβεν αὐτὸ διὰ

τῆς παλάμης του καὶ ἐπίσης ἐγέλα. Ὅσάκις ἐγέλα κατε-
λαμβάνετο ὑπὸ σπασμῶν, ἤνοιγε πλατέως τὸ στόμα καὶ
ἐκλείε τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπὶ τοῦ μετώπου του δὲ ἐσηματί-
ζοντο τότε μεγάλαι πτυχαί, εἰς τρεῖς σειρὰς ἀπὸ τῶν κάτω
πρὸς τὰ ἄνω ἀγουσαί . . . ἀπαράλλακτα ὡς ἀν κύματα.

— Πῶς σᾶς φαίνεται, εἶπεν ἐπὶ τέλους· σωστὸ αὐγὸ, αἱ;
— Ἀλήθεια, ἀπαράλλακτα ὡς ἀν αὐγὸ, ἀληθινὸ αὐγὸ!

Εἰσθε τώρα πολὺν καιρὸν ἐτση;
— Πολὺν καιρὸν. Καὶ τί μαλλιά εἶχα ἄλλοτε! Χρυ-
σοῦν δέρας ὅμιον πρὸς ἐκεῖνο, χάριν τοῦ ὁποῖου οἱ Ἄργο-
ναῦται ἐπεχείρησαν τόσον μακρὸν ταξεῖδι!

Ἄν καὶ ἤμην μόλις δώδεκα ἐτῶν, ἐν τούτοις ἐγνωρίζον,
χάρις εἰς τὰς μυθολογικὰς μελέτας μου, τί πράγμα ἦσαν
οἱ Ἄργοναῦται. Ἐτι δὲ περισσύτερον ἠγόρευον, διότι ἤκουσα
τὴν λέξιν ταύτην ἐκ τοῦ στόματος ἀνθρώπου, τοῦ ὁποῖου
τὴν γυμνότητα ὀραῖα μόνον ἐκάλυπτον.

— Ἐσοῦδάσατε λουτὸν καὶ μυθολογίαν ἀκόμη; ἠρώ-
τησα περιστρέφων εἰς τὰς χεῖράς μου τὸν πῖλόν του.

— Καὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτήν, ἀγαπητό μου καλλι-
κάρι, κατέγνα, σπουδαίως κατέγνα. Δόστε μοι ὅμως τώρα
τὸ κάλυμμα μου ὀπίσω, διὰ νὰ προφυλάξω δι' αὐτοῦ τὴν
γυμνότητα τῆς κεφαλῆς μου.

Καὶ ἐφόρεσε τὸν πῖλόν του· εἶτα δὲ ἀνοψων τὰς ὑπο-
λεύκους ὀφρῦς του μὲ ἠρώτησε ποῖος εἶμαι καὶ ποῖοι ἦσαν
οἱ γονεῖς μου.

— Εἶμαι ὁ ἕγγονος τῆς κυρίας τοῦ κτήματος τούτου·
ὁ μόνος συγγενὴς τῆς. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα πῆθάναν.

— Ὁ Πουνίνος ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

— Ὁ Θεὸς νὰ τοὺς πάρῃ εἰς τὸν παράδεισον! Ὁρφα-
νὸς λουτὸν καὶ συγχρόνως κληρονόμος τοῦ κτήματος τούτου.
Τὸ βλέπει κανεὶς ἀμέσως, ὅτι ἔχετε μέσα σας ἀρχοντικὸ
αἷμα, πῶς λαμπυρίζει ἐτση μέσα ἀπὸ τὰ ματάκια σας, πῶς
τρέχει εἰς τὰς φλέβας σας . . . σὺρ . . . σὺρ . . . σὺρ! . . .

Καὶ συγχρόνως προσεπάθει νὰ μοὶ ἐξηγήσῃ διὰ τῶν
δακτύλων του, πῶς ἐφαντάζετο τὴν κυκλοφορίαν τοῦ λαμ-
πυρίζοντος καὶ βέοντος αἵματος.

— Καὶ ζεῦραι ἢ εὔγενα Σας, ἀν ὁ φίλος μου ἐμεινε
σύμφωνος μὲ τὴν μάμμην σας, ἀν ἔλαβε τὴν θέσιν, τὴν
ὁποῖαν τῷ ὑπεσχέθησαν;

— Αὐτὸ δὲν τὸ ζεῦρω.
— Ὁ Πουνίνος ἐστέναζε.

— Ἄχ, τί καλὰ θὰ ἦτον νὰ κάμναμε ἐδῶ κονάκι!
Ἐστὼ ἐπὶ τέλους καὶ δι' ὀλίγον καιρὸν! Αἰωνίως περιπλα-
νήσεις, αἰωνίως ταξεῖδια . . . εἰς κανένα μέρος ἀνάπαισι,
χωρὶς νὰ παύῃ ποτὲ αὐτὸς ὁ θόρυβος τοῦ κόσμου καὶ ἡ
ψυχὴ . . .

— Δὲν μοῦ λέτε, τὸν διέκοψα· μήπως ἦσθε καππᾶς;
— Ὁ φίλος μου ἐστράφη πρὸς ἐμὲ καμμιῶν τοὺς ὀφθαλμούς.
— Πῶς σᾶς κατέβη αὐτὴ ἡ ἐρώτησις, καλὸ μου ἀγόρι;
— Νά, διότι ἠμιλέτε . . . ἀπαράλλακτα ὡς ἀν ὀμιλοῦν
καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Διότι μεταχειρίζομαι ποιητικὰς στροφὰς; Δι' αὐτὸ
ὅμως δὲν πρέπει ν' ἀπορήτε. Βέβαια εἰς τὰς καθημερινὰς
μας ἐργασίας δὲν ἀρμύζον πάντοτε τοιαῦτα στροφᾶι. Ἄλλ'
ἅμα τὸ πνεῦμα ἀρχίσῃ νὰ πετᾷ κάπως ὑψηλότερα, ἀμέσως
καὶ ἡ γλῶσσα τὸ ἀκολουθεῖ, καὶ γίνεται ὑψηλότερη καὶ ὑπέ-
ροχος. Ὁ παιδαγωγός σας, ὁ διδάσκαλός σας εἰς τὴν φιλο-
λογίαν τῆς πατρίδος — πέρνετε βέβαια ἐσὺ τὴν μαθήματα
— δὲν σᾶς τὰ εἶπεν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα;

— Δὲν σᾶς τὰ εἶπεν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα;
— δὲν σᾶς τὰ εἶπεν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα;

— Δὲν σᾶς τὰ εἶπεν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα;
— δὲν σᾶς τὰ εἶπεν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα;

(ἔπειτα συνέχεια.)

ΒΙΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

(συνέχεια.)

42.

Ὅσον ἀφορᾷ πρὸς τὴν ποιήσιν, γράφε ὀλίγιστα, καὶ
ταῦτα ἀναθεώρει μετ' ἐπιμελείας εἰς βραδυτέραν ἐποχὴν,
καθ' ἣν καὶ ἡ καλαισθησία Σου θὰ ἀναπτυχθῆ καὶ αἱ
ἀσχολίαι Σου θὰ ἐλαττωθῶσι. Χάριν στίχων οὐδέποτε
πρέπει νὰ παραμελῆς καλλιτέρας ἐργασίας, ἐν τὴν ἀρχὴν
ἤδη ἔκαμες. Ἄλλ' ἀν αἰσθάνεσαι ὅμως ἀκατάχεταιον τὴν
ὄρμην πρὸς στιχουργίαν, μὴ παραιτηθῆς τοῦ ἔργου τούτου
χάριν ἄλλης τινὸς προσκαιροῦ ἰδέας. Πᾶν ἔργον Σου κράτει
χάριν Σαυτοῦ ἐπὶ μακρὸν καὶ ἐργάξου διηνεκῶς πρὸς τε-
λειοποίησιν του, ἀκολουθῶν ἐν πᾶσι τοὺς κανόνας καὶ τὰς
ὁδηγίας τοῦ Ὁρατίου.

43.

Τὰ συγγράμματά Σου ὑπόβαλλε εἰς τὴν κρίσιν ἀνθρώ-
πων, ὅτινες δύνανται νὰ ἐκφέρωσι περὶ αὐτῶν εἰλικρινῆ
καὶ ἀμερόληπτον γνώμη. Ἄν εἰπωσιν ὅτι γράφεις παρὰ
τὴν θέλησιν τῆς Ἀθηνᾶς, μὴ διαστάσης ν' ἀπαρηθῆς διὰ παν-
τὸς καὶ μὲ τὰ σωστά Σου τὰς Μούσας.

44.

Εἰς ὅλας Σου τὰς ὑποθέσεις τὸ πνεῦμά Σου πρέπει νὰ
ἔχῃς διαυγὲς καὶ καθαρὸν. Μὴ παρασύρῃσαι εἰς τυφλὸν
ἔρωτα. Καὶ πιστεῦε μὲν ὅτι αἱ πρώται ἐντυπώσεις ἔχουν
σημασίαν, ἀλλὰ ἔσο πάντοτε ἀνεξάρτητος ἀπ' αὐτῶν. Με-
λέτα τὴν φυσιογνωμικὴν εἰς πρόσωπα ἀδιάφορα καὶ ὄχι εἰς
πρόσωπα, πρὸς ἃ ἀρχίζεις νὰ αἰσθάνεσαι πάθος τι ὅλον δι-
ποτε. Ἀπόφυγε τὴν αὐταπάτην καὶ συνειδίσθῃς ν' ἀγαπᾷς
μόνον τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἀνεγνωρισμένην ἀξίαν, τὸ δ'
ἐξωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου νὰ θεωρῆς ὡς ἕνα ὑφάλον τῆς
ἐλευθερίας τοῦ ὀρθοῦ λόγου Σου. Μὴ λατρεύῃς εἰδωλα
ὑπὸ σοῦ αὐτοῦ δημιουργηθέντα. Θέλε μόνον νὰ λησμονῆ-
σῃς, καὶ δύνασαι νὰ λησμονήσῃς. Διὰ τοῦτο μὴ ἀποφεύγῃς
πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ Σοι καταστῶσιν ἐπικίνδυνα.
Ἄπ' ἐναντίας προσεπάθει νὰ τὰ γνωρίσῃς ἐκ τοῦ συνέγγυς,

ὅτῳ δὲ ἡ θὰ θεραπευθῆς τελείως, ἢ θ' ἀγαπᾷς αὐτὰ μὲ
δίκαιον λόγον. Ἄββε τὴν ἀπόφασιν νὰ κατανικήσῃς τὴν
δειλίαν, ἣτις Σε καταλαμβάνει ἐπὶ παρουσίᾳ των, καὶ μέγα
κέρδος θὰ πορισθῆς ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Πρὸ παν-
τὸς μὴ συλλογίζεσαι τοὺς ἀπόντας.

45.

Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται κυρίως νὰ ἴσαι τῶν ἰδεῶν Σου
κύριος. Ὅσον δύσκολον καὶ ἀν εἶνε ν' ἀπορρίψῃ τις τὰς
προφιλεῖς του ἰδέας, ἄλλο τόσον πρέπει Σὺ νὰ καταγίνεσαι
εἰς ὑπερνικήσιν αὐτῶν.

46.

Μετα προθυμίας λάμβανε μέρος ἐνεργὸν εἰς πᾶν ἔτι
δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα, μίαν κοινωνίαν ἢ
καὶ ὀλίγα μόνον άτομα.

47.

Ἡ γνώμη τοῦ πλήθους ἄς Σε καθιστᾷ πάντοτε σύν-
νον, οὐδέποτε ἕμῳς πρέπει νὰ Σε φοβίσῃ.

48.

Πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃς πᾶσαν συναναστροφὴν, πᾶσαν
οἰκίαν, πάντα ἄνθρωπον τοιοῦτοτρόπως, ὥστε νὰ μὴ αἰσθά-
νεσαι κατόπιν οὐδ' ἔγχος φόβου, ὅταν πάλιν τὸν συναντήσῃς,
ὅταν πάλιν εἰσελθῆς εἰς αὐτήν.

49.

Πρὸς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι οὔτε φίλοι
Σου εἶνε, οὔτε ἄλλως συνδέονται μετὰ Σοῦ, ἔσο πάντοτε
φιλόφρων καὶ εὐπροσήγορος, ἀλλὰ μὴ ὑποκρίνεσαι πρὸς αὐ-
τοὺς τὸν περιποιητικόν. Μένε ξηρὸς μάλλον καὶ ἀπαθὴς,
ἕως οὔ λάβῃς ἀφορμὴν νὸ σχετιοθῆς πρὸς αὐτοὺς στενω-
τερον.

(ἔπειτα συνέχεια.)

Οἱ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΚΟΥ.

(μετὰ εἰκόνας.)

Οἱ ἀραβικὴν ἔχοντες τὴν καταγωγὴν λαοί, τοὺς ὁποῖους
ὀνομάζομεν συνήθως Μαύρους, Σαρακηνοὺς καὶ Καβύλους,
πρὸ πολλῶν αἰώνων κατὰ τὰς ἐπανειλημμένας αὐτῶν ἐπι-
δρομὰς καὶ ἐστρατείας εἶχον κατακτήσει ἀπάσας τὰς ἀκτὰς
τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ὤκισαν αὐτὰς καὶ διὰ τοῦ ἰδιορ-
θήμου καὶ σχετικῶς λίαν ἀνεπτυγμένου τότε πολιτισμοῦ
των εἶχον παραγωνίσει καὶ ἐξουδετερώσει τὸν πρωτογενῆ
πολιτισμὸν τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐπανεκτῆ-
θησαν αὐθὺς ὑπὸ τῶν Ἐβραίων αἱ λαμπραὶ τῶν Σαρακη-
νῶν πρωτεύουσαι μετὰ τῶν φανταστικῶν των οἰκοδομημάτων,
τὴν σήμερον δὲ τὸ Παλέριον, ἡ Γρενάδα, ἡ Μάλτα καὶ τὰ
ἄλλα μικρότερα κέντρα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς δόξης τῶν
Μαύρων δεικνύουσιν εἰς τὸν περίγυρόμενον ὀλιγαριθμὰ μόνον
πολύτιμα λείψανα τῆς ἐκλιπούσης μυθώδους λαμπρότητος
καὶ μεγαλοπρεπειᾶς. Ὁλίγον κατ' ὀλίγον καὶ πολὺ ἀργό-

τερον ἤρχισαν αἱ φυλαὶ αὗται νὰ ὀπισθοχωρῶσι καὶ ἀπὸ τῆς
νοτίου παραλίας τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ὅστις δὲ δὲν
ἤθελε νὰ μελετήσῃ τὸν ἀνατολικὸν βίον ἐν αὐτῇ τῇ Ἀνα-
τολίᾳ, ὅπου οἱ Ἀραβες ζῶσι συναναμιγμένοι μετὰ ποικίλων
ἄλλων ἐθνοτήτων, ἐν Ἀλγερίᾳ, Τύνιδι, Τριπόλει, Φᾶξ καὶ
Μαρόκκῳ ἠδύναντο νὰ εὑρῇ τὴν καθαρὰν καὶ ἀμιγῆ φυλὴν,
ἣτις καλαιθροῦν αὐστηρῶς ἐτήρησε τὸν πάτριον πολιτισμὸν,
τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν προγόνων τῆς. Ἀλλὰ τὸ Ἀλγέ-
ριον ἀπὸ πεντήκοντα ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα κατέστη ἀποικία
τῶν Γάλλων, εἰσαγαγόντων βαθμηδὸν τὸν ἴδιον πολιτισμὸν
εἰς τὴν χώραν, ἀπὸ τίνος δὲ καὶ ἡ Τύνις ὑπέκυψεν εἰς τὴν
γαλλικὴν ἐπιρροήν, ἐκπεσοῦσα τῆς ἄλλοτε μεγάλης δυνά-
μεως, ἣν εἶχε διὰ τῶν πειρατικῶν αὐτῆς στόλων.

Ὡς τε, κυρίως εἰπεῖν, ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ τοῦ Μαρόκκου
μόνον δύναται τις σήμερον νὰ εὑρῇ τὸ ἀραβικὸν γένος

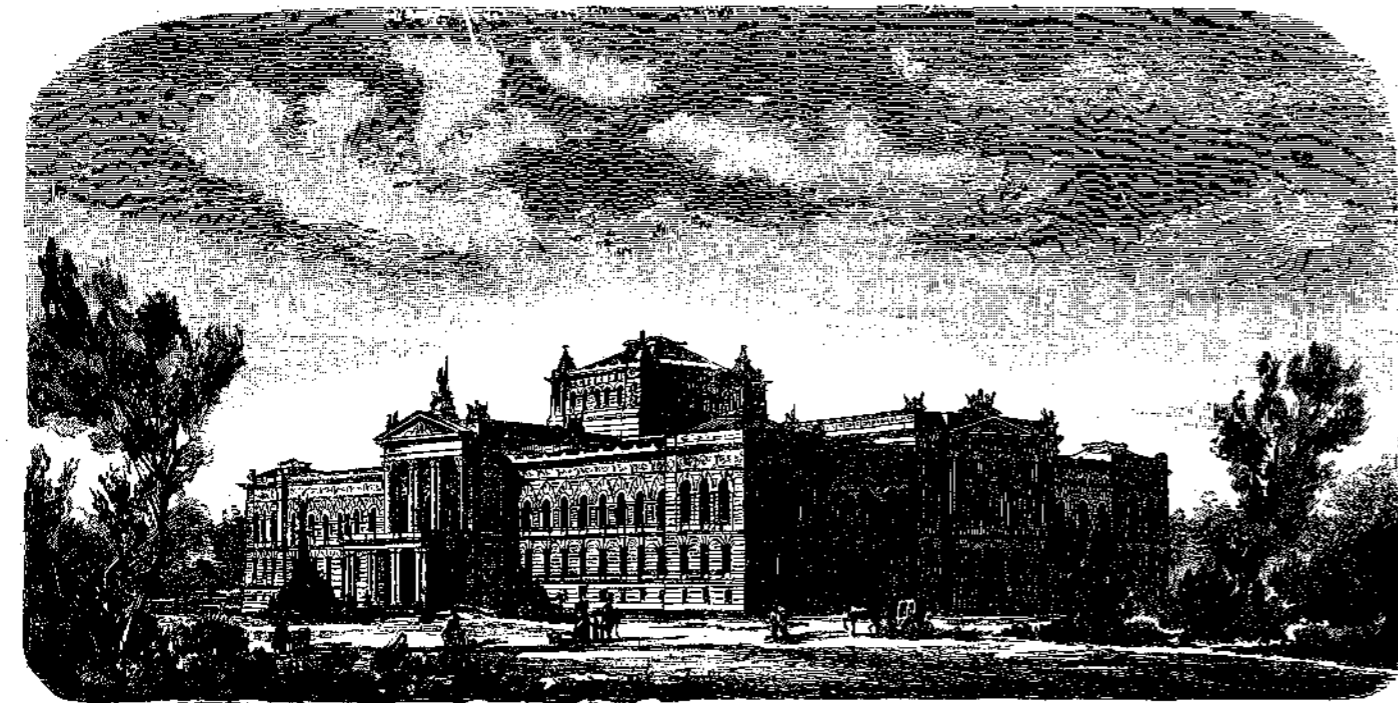
άνοθευτον και άμιγές, όσον και έν τή κυρία αύτου έστία, έν Άνατολή. Έν ταις μεγαλειτέρας πόλεσι του Μαρόκκου άπαντά ό έπισκεπτόμενος αύτās ξένος ύλας τās παραλλαγās τής άραβικής φυλής, ήτις ώς πρός τήν μεγαλοπρέπειαν και τήν εύγένειαν τής μορφής κατά πολυ υπερβάλλει τά άλλα ταταρομογγολικά γένη. Έπί όνων ή ίππων, σπανιώτερον δ' έπί καμήλων όχούμενοι, κατέρχονται άπο τών όρέων οι Καβύλοι περιτετυλιγμένοι εις μακρά και πολύπτυχα ίμάτια, ό δ' έτι εύγενέστερος αύτων άραψ τυλίσει περι τώ φέσιόν του έν ειδει σαρκίου βραβδιωτά ή χρυσοποίκιλτα ύφάσματα εκ μετάξης, ή περιελίσσει σχοινία φαιού αίγείου μαλλού περι τώ χιονόλευκον τής κεφαλής των κάλυμμα. Τό βουρνούζιον του είνε εκ χρωματιστού ύφάσματος, ή εξ έρίου πεποικιλμένου δια χρωματιστής μετάξης. Βραχύ περιστήδιον πάντοθεν ύπο κεντημάτων κεκαλυμμένον, πλατέα σαλβάρια και

Τήν άρχιτεκτονικήν τών μαύρων διακρίνει ή κλίσις πρός πάν ό,τι κομψόν, μικρόν, ζωγραφικόν και φανταστικόν, οι δέ δημιουργοί αύτης ούδέποτε φαίνονται έπιζητήσαντες να προξενήσωσιν έντύπωσιν δια τού συνόλου. Μόνον έν τή έσωτερικώ τών οικων άναπτύσει ή άρχιτεκτονική αύτη παρομοίαν και έτι μεγαλειτέραν διακοσμητικήν λαμπρότητα. Άλλά τώ έσωτερικόν τούτο τών έπισήμων ιδιωτικών οικων δέν έπιτρέπεται να ίδή ξένου όφθαλμός, σπανίως δέ μόνον κατά τās ύποδοχάς οδηγείται ό ξένος εις τινας τών λαμπρών αίθουσών, αίτινες παραμορφώνονται δια τών νεωτέρων εύρωπαϊκών διακοσμήσεων.

Όύτω δέ τά μάλλον αξιοπερίεργα άντικείμενα εύρίσκει ό εύρωπαϊός άνά τās στενάς έδοūs και τās πλατείας. Είς τās παζάρια, πρό τών τεμενών και εις τās άγοράς δύναται τις να περιδιαβάξη ολοκλήρους ώρας, πάντοτε βλέπων και

τούτους περιπάτους άνά τās διόδους και τās παζάρια του Μαρόκκου. Ένταύθα διετηρήθη άκόμη πραγματικώς ό άνατολικός κόσμος και νομίζει τις, ότι έμπροσθέν του βλέπει σιγήν μύθου, ήν δέν έπίστευεν ότι ήτο δυνατόν να ήνε άληθής και πραγματική. Άλλά βαθμηδόν και κατ' όλίγον ό άραβικός κόσμος εξακολουθεί όπισθοχωρών και άπό τών

άκτων τής Μεσογείου θαλάσσης· έν Άλγερίω και Τύνιδι δέν εύρίσκομεν πλέον αύτόν πρωτότυπον, αλλά νενοθευμένον και ύπό άλλων φραγκικών και ιταλικών στοιχείων. Μόνον έν Μαρόκκω, και ένταύθα, έν ταις μικροτέρας και άπωτέρας πόλεσι διετηρήθη μέχρι τής σήμερον τώ άραβικόν στοιχείον άμιγές και καθαρόν άπό πάσης ξένης συναμιγείως.

ΤΟ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ ΚΤΙΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ.

χρυσοποίκιλτον ζωνάριον, έν ώ μετα τέχνης είνε έναποθεθειμένα πολύτιμα όπλα, έγχειρίδια και μάχαιραι, άποτελοϋσι τήν όλην του ένδυμασίαν. Πενιχρότερον ένδύονται οι έγγώριοι Ιουδαίοι, οι δέ άλλοι μελαφοί τής έρήμου κάτοικοι άρκούνται μόνον εις ένα χιτώνα και εις άπλοϋν τι περιζώμα κατά τήν όσφύν.

Η άρχιτεκτονική τών λαών τούτων καθ' όλην τήν βόρειον Άφρικην είνε ή αύτή. Άλλά δέν πρέπει να ζητη τις ένταύθα όμοιόμορφον τώ κάλλος εις όλα τά άρχιτεκτονικά έργα. Στενά και λοξά όδοί, μικροί και άκοσμοί οικoi, νεκροί και παραθύρων έστερημένοι τοίχοι καταπονοϋσι τόν όφθαλμόν δια τής μονοτονίας των. Ένιαχού όμως βλέπει τις άπροςδοκήτως μέγαν κήπον περικυκλούμενον ύπό στοών και δι' αύτου τούς ζωγραφικούς τοίχους οικου, καλυπτομένους ύπό χρωματιστών και λείων πλακών· τά βλέμματα ήμών επαναπαύονται έπι κομψής τινος κιγκλίδος εκ χυτού σιδήρου, έπι τινος βραδινής αφιδωτής πύλης, ής αί πλήρεις χάριτος λεπτομέρειαι διακόπτουσι τήν μονοτονίαν και καταβέλγουσι τώ ήμέτερον βλέμμα.

νος και ζωγραφικωτάτας σκηνογραφίας. Πανταχόθεν όμως έλλείπουσιν αί γυναίκες, εξαίρουμένον τών Ιουδαίων, αίτινες άλλοκότως ένδεδυμένοι, μετά εύρέων εκ μετάξης σαλβαρίων και βραχέων περιστηθίων, περιεργάζονται μετ' ένδιαφέροντος τούς πολυτίμους λίθους και τά έν τούς παζάριας εκτεθειμένα κοσμήματα. Άλλο τόσο ποικιλώτεροι όμως είνε οι όμιλοι τών άνδρών, οιτινες συρρέουσιν ένταύθα μακρόθεν, εκ τών επαρχιών. Έν τούς προαυλίοις τών τεμενών γονυπετούσι κλίνοντες τήν κεφαλήν πρός τώ έδαφος, έν τούς παζάριας περιφέρονται πρό τών εκτεθειμένων έμπορευμάτων, ή ζητούσι συμβουλάς παρά τών δημοσίων λειτουργών τής θέμιδος και τών γραφέων, ή έπι στρωμάτων όκλαξ καθήμενοι είνε βεβουδισμένοι εις τήν άνάγκωσιν Ιερου τινος βιβλίου. Έν τούς καφενείοις οι κινήσις είνε ζωηρότερα και θορυβωδεστερα. Οι άραβες καθήνται κυκλοτερώς σταυροποδητεί, συνδιαλέγονται μεγαλοφώνως, παίζουσι ζατρίκιον, ή άκούουσι μετ' άπροσοχής τόν διηγούμενον αύτοίς περιεργόν τι συμβεβηκόσ.

Ταχέως παρέρχονται αί ώραι κατά τούς διδακτικούς

1. ΙΩΑΚΕΙΜ Γ'. ΠΡΩΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ (σελ. 97). Είς τας όλίγας λέξεις, αίτινες συνοδεϋουσι τήν εικόνα έν τή προμετωπίδι του παρόντος τεύχους, δέν έχομεν ένταύθα να προσθέσωμεν άλλο τι, παρ' ότι ό ειδικός ήμών καλλιτέχνης μετ' θαυμαστής επιτυχίας και λεπτότητος έχάραξεν αύτην και τήν κατέστησεν άληθές καλλιτέχνημα ζωλογραφικής τέχνης και δεξιοτήτος.

2. ΑΓΟΡΑ ΕΝ ΦΕΖ. Κατά τήν έλαιογραφίαν του de Madrazo (σελ. 101). Φέξ όνομάζεται ή πρωτεύουσα τής αυτοκρατορίας του Μαρόκκου εις τās βορειοδυτικές άκτάς τής Άφρικης. Όπισθοχωρήσαντες εξ Ευρώπης οι Άραβες ένεκατεστάθησαν ένταύθα και έν Άλγερίω και έν Τύνιδι και έν ταις λοιπαίς παραλιας χώραις. Και άλλαχού ύπέκυψαν εις τήν όλονέν προεκτεινομένην επίδρασιν του εύρωπαϊκού πολιτισμού, ένταύθα όμως έμμένουσιν εις έτι άδιάφοροι και πιστοί εις τα πατροπαράδοτα αύτων έθιμα. Έν τή άνα χάρας τήχει παρεθέσαμεν περι τών κατοίκων τής χώρας τούτης συντόμους σημειώσεις έν ιδίω άρθρω. Ο καλλιτέχνης οδηγεί ήμάς εις μίαν γωνίαν τής έν Φέξ άγοράς, όπου βλέπομεν έν μέσω μιν τρείς μεγαλοπρεπείς άνδρας σοβαρώς συνδιαλεγόμενους και εξετάζοντας τήν ποιότητα ενός μακρού τουφεκιού, εις τώ βάθος δέ άλλους άνδρας όκλαξ καθημένους και συνομιλοϋντας πρός άλλήλους. Η όλη τής εικόνας διασκευή είνε λίαν επιτυχής και άπειμονίζει πιστώσ τόν χαρακτήρα άνατολικής πόλεως.

3. ΤΟ ΦΥΤΟΝ ΝΥΜΦΑΙΑ. Εικών πρωτότυπος ύπό G. Marx (σελ. 105). Ο γλυκύτατος Έρρίκος Άίνε ειπε περι τής νυμφαίας:

„Έρωτα έχει με τώ φεγγάρι·
Τό γλυκό φάς του τήν έξυπνή,
Τότε σκάνεται κι' αύτή με χάρη,
Τό πρόσωπό της 'ς αύτό γυρνά.“

Τό φυτόν τούτο συνδέεται πρός πλείστας όσας μυθολογικές παραδόσεις και είνε συχνότατον και προσφιλέσ άντικείμενον τής ποιήσεως και τής καλλιτεχνίας. Πατρις αύτου είνε τά λιμαζόντα ύδατα τής νοτίου και τής κεντρώας Άσίας, άπαντά όμως και έν Άφρικη παρα τās όχθας του Νείλου και, άν δέν άπατώμεθα, τήν νυμφαίαν ό θεσπέσιος Όμηρος άποκαλεί λωτόν, όν τρώγοντες οι έταίροι του Όδυσσεως έληγομένου τήν πατρίδα των.

„τών δ' οστις λωτόσ φάγοι μελιηδέα καρπόν,
ούκέτ' άπαγγελται πάλιν ήθελεν ούδέ νέεσθαι,
άλλ' αύτου βούλιοντο μετ' άνδράσι Λωτοφάγοισιν
λωτόν έρεπτόμενοι μενέμεν υάστου τε λαδέσθαι.“

Ο λωτός είνε τώ Ιερών άνθος τών Ινδών, τώ καθηγιασμένον κόσμημα του ποταμού Γάγγου, έτιμάτο δέ και έν Αιγύπτω ως σύμβολον τής γονιμότητος, τής εύφορίας και τής άθανασίας.

4. ΤΟ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ ΚΤΙΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ (σελ. 108). Μετ' άλλας διαφωνίας και συζητήσεις έν τή γερμανικώ Κοινοβουλίω είχαν άποφασισθή πρό δύο περίπου έτών τώ άνωτάτον γερμανικόν δικαστήριον να μείνη εκεί όπου είνε, ήτοι έν Λειψία, άμα δ' ως έγνωσθη ή άπόφασις αύτη, προκηρήχθη διαγωνισμός μετ' άξον τών γερμανών άρχιτεκτόνων περι του καλλίστου σχεδίου, καθ' ό δαπάναις του κράτους έμελλε να κτισθή τώ έπισημότατον τούτο τής Θεμιδος τέμενος. Είς τήν έπι τούτω έκλεγείσαν έπιτροπήν υπεβλήθησαν πρός κρίσιν 119 άρχιτεκτονικά σχέδια, εξ όν ως κάλλιστον και του πρώτου βραβείου (10,000 φράγκ.) άξίον εκρίθη τώ ύπό τών νεαρών άρχιτεκτόνων Λουδοβίκου Χόφμανν και Πέτρου Δύπβαδ χαραχθέν σχεδιον, όπερ παριστάνει και ή ήμετέρα εικών.

Η έπιτροπή επέστησε τήν προσοχήν της κυρίως εις τώ πρακτικόν μέρος και δια τούτο εξέλεξε τώ σχεδιον τούτο, τώ όποϊόν συγχρόνως άπατεί και τās σχετικώς έλαχίστας δαπάνας, ύπολογιζομένης εις 3,000,000 φράγκ. έν ό πάντα τά λοιπά σχέδια άπαιτούσι δαπάνας διπλασίας μεζζονας. Έκ πρώτης όψεως προδίδει τώ κτίριον τόν σιρόν του και δέν στερείται μεγαλοπρεπειας. Είς τώ ύπόγειον εύρίσκονται τά οικήματα τών κατωτέρων ύπαλλήλων και αί τώ όλον οικοδόμημα θερμαίνουσαι μηχαναί. Έμπροσθεν δ' έπι του ίσογείου εύρίσκονται αί αίθουσαι τών συνεδριάσεων του ποινικού τμήματος, άνωθεν δ' αύτου αί αίθουσαι τών συνεδριάσεων του έφετείου και ή μεγάλη αίθουσα τών συνεδριάσεων, έχουσα εύρος 240 τετραγωνικών μέτρων. Πρός νότον κείται τά δώματα του προέδρου του Άρείου Πάγου και ή μεγάλη αίθουσα δι' έαρτάς, εύρους 195 τετραγ. μέτρων, τώ βόρειον δέ τμήμα του κτιρίου είνε ώρισμένον δια τήν βιβλιοθήκην, άποτελουμένην εξ 150,000 τόμων. Δύο μεγάλαι και όκτώ μικρότεραι αύλαι χωρίζουσι και συνδέουσιν έσωτερικώς τά διάφορα τμήματα του μεγάλου τούτου οικοδομήματος, όπερ άποτελειούμενον θα καταστή βεβαίως εις τών εκπρεπεστάτων στολισμών τής Λειψίας.

Μεταξύ όλων των μεμβρών παραγωγών χωρών την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Ισπανία, εξαγούσα ετησίως 120,000 τόννους μεμβρών, είντα έπειτα η Αμερική και τρίτη την τάξιν είνε η Γερμανία μετά 90,000 τόννων.

Μετά πολλής της ανυπομονησίας επερίμενον πρόό δλίγου χρόνου να ίδωσι το εξαγόμενον των τελευταίων εν τη πολιτεία Κάνσα της βορείου Αμερικής δημοτικών έκλογών, διότι κατά την περιστασιν ταύτην πρώτην φοράν έδοκίμισαν να παράχωσι και εις τας γυναίκας το δικαίωμα του ψηφοφορείν.

Όταν Κινέζος τις θέλη να γράψη επιστολήν προς άτομόν τι υψηλής περιοχής ή φέρον επίσημον αξίωμα γράφει αυτήν όσον το δυνατόν βραχέϊαν και μικράν, διότι κατά τον τρόπον τούτον φανερόναι το σεβας και την υπόληψίν του προς τον άνοχνόςτην του γράμματος.

Ό εν τώ άστεροσκοπέϊ της Γενεύης εργαζόμενος Κάμερμαν επέτοχε μετά πολλά πειράματα τη βοήθειά του „ύγροϋ θερμομέτρου“ να καθορίση τον κατώτατον βαθμόν της θερμοκρασίας της προσεχούς νυκτός.

βάμβακος και τα άκρα των ένόση και πλέξη κάτωθεν της σφαίρας και έπειτα τα βυθίση εις δοχείον πλήρες ύδατος. Κατά τον τρόπον τούτον η σφαίρα τηρείται αδιακόπως ύγρ4. Πρό της χρήσεως του θερμομέτρου πρέπει και το έλυτρον της σφαίρας και τα νήματα του βάμβακος να πλύωνται έντός θερμοϋ ύδατος και ν' απαλλάσσονται πάσης ακαθαρσίας.

Όπόσην επίδρασιν εξασκει ο καθαρός αήρ επί της αφρονίας του γάλακτος των αγελάδων άπεδείχθη δι' αριθμών υπό της Διευθύνσεως του εν Φραγκουόρη μεγάλου γαλακτοπωλείου. Έν τώ καθ' όλους τους κανόνας της ύγιεινης εκτισμένης σταύλφ του καταστήματος τούτου διετηροϋντο 80 έλλβεϊκαί αγελάδες και έτροφοδοτούντο έξαίρετα.

Τό μήκος του βήματος και το ποσόν των βηματισμών άνα πάν λεπτόν της ώρας είνε διάφορον εις τους διάφορους ευρωπαϊκούς στρατούς. Τό βήμα π. χ. του ρώσου στρατιώτου είνε ίσον προς 71 ύφεκατόμετρα, τό δε του γάλλου, αϊστριακού, ιταλού, βέλγου, σουηδοϋ και έλβετου στρατιώτου ίσοδυναμεί προς 75 ύφεκατόμετρα, τό δε γερμανοϋ μάστα 80% του μέτρου.

Η ετήσια παραγωγή δείου καθ' έλην την γην ύπολογίζεται κατά μέσον όρον εις 280,000 τόννους, έχοντας αξίαν 25 εκατομμυρ. φράγκων. Έκ του ποσού τούτου 242,000 τόννους παράγει η νήσος της Σικελίας, ήτις έχει μέγα εξαγωγικών εμπόριον δείου, του όποιου έκαστος τόννος φορολογείται δι' ένδεκα περίπου φράγκ. εξαγωγικού δασμοϋ.

Έν Παρισίω υπάρχει, ως γνωστόν, Ακαδημία των ζωών ανατολικών γλωσσών, εν ή διδάσκειται και η Έλληνική υπό τοϋ επιφανούς Καθηγητοϋ Κυρ. Αϊμιλίου Legrand. Ηδη άγγέλλεται ότι, άποφάσει της συγκλήτου, εισήχθησαν εις τας άνωτέρας τάξεις της Ακαδημίας έκείνης ως βιβλία προς άνάγνωσιν και μετάφρασιν, τ4 κοσίνωστα δράματα του Κυρ.

Κλέωνος Ραγκαβή, ητοι ή Θεοδώρα διά την έπερχομένην θερινήν εξαμηνίαν, και ο Ηράκλειος δια την χειμερινήν. Τίν εισαγωγήν της Θεοδώρας εξήγησαν δι' άναφοράς αυτών οι σπουδασταί, ειρήσθη δ' εν παρόδω ότι εν τη περιβλέπτω τουλάχιστον ταύτη Σχολή διδάσκειται η γρησία της Έλληνικής προφοράς.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

— ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΑ ΚΡΙΣΙΩΤΕΡΑ από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι της τελευταίας Αλεξάνδρου του Μεγάλου υπό ΒΙΡΓΙΝΙΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΧ ΣΚΛΙΑΤΖΗ. Έν Λειψία, τύπος Αρουργολίνου, 1887. I—XV. σελ. 1—222. „Τό μυθολογικόν τούτο και ιστορικόν πονημάτιον είναι αυτοσχέδιον άπάνθισμα εκ πηγών αρχαίων και νεωτέρων, και συνετάχθη ύπως χρησιμεύση ως τεκμήριον και ώφέλιμον άνάγνωσμα εις την φιλομαθή νεότητα.“ Ούτως άρχεται του προοιμίου αυτής ή φιλόκαλος του υπό πάσαν έποψιν άριστοκρατικού τούτου βιβλίου συγγραφείας. Τό να συστήσωμεν τό έν λόγω καλλιτεχνικόν άριστοτέχνημα, δέν επιτρέπεται ήμίν, καθότι η ευγενής της γραφής καρδιά ώρισεν αυτό να διανεμηθῆ δωρεάν εις τους άπόρους έλληνοπαίδας, αλλά δυναμέθα μόνον να θυμισώμεν άφ' ένός την φιλοπονίαν και την τρυφερότητα της έλληνίδος, ήτις μετα τήσης άγάπης συνεάζε πάν ό,τι διδακτικόν και αξιον σπουδής διά τους ήμετέρους παίδας παρέχει η σοφή αρχαιότης και τό παρεδωκεν αυτοίς εν άδμαντινή, ούτως ειπείν, περιβολή. Τ4 ένταϋθα περιβλέπτα καταστήματα του Γουλιέλμου Αρουργολίνου άπέδειξαν διά του έργου τούτου και πάλιν εις όσον ύψος τελειότητος ανήρθη την σημερινή τυπογραφική τέχνη. Εϋχάριστον φαινόμενον εις τον έλληνοκόν τυπογραφικόν κόσμον παρατηρείται από τινος τούτο δε είνε, ότι πανταχοϋ επιδιώκεται εις τ4 βιβλία φιλοκαλία και καθαρίστης περι την έκτύπωσιν, χάρτης καλός και όλα άλλα προσόντα, όσων υπό τεχνικόν και έξωτερικόν έποψιν δέν πρέπει να στερηται πών οίονδηποτε βιβλίον. Ούτω δε επ' εξαγών και εν Αθήναις έξετυπώθησαν υπό των Άδελφ. Περρή καλλιτεχνικώτατα τ4 από πολλοϋ αναμενόμενα:

— ΤΡΑΓΟΙΔΙΑ του ΕΡΡΙΚΟΥ ΑΙΝΕ, κατά μετάφρασιν υπό Άγγέλου Βιάου (Βιβλιοπωλείον „Εστίας“, 1887, σελ. 1—150). Αντι πάσης άλλης έκκρίσεως της μεταφράσεως ταύτης, ήν, ήμείς τουλάχιστον, εν πολλοίς δέν εύρίσκομεν διαφέρουσιν η ύπολειπομένην του πρωτοτύπου, παραθέτομεν ένταϋθα ως δείγματα τ4 έξης τρία τραγούδια:

- 1. Όταν σιγά σιγά έλεγα Τού στήθους μου τον πόνον, Έσσιωπαίνατ' όλοι σας, Κ' εξακουρησοστε μόνο!
Τόρα ποϋ στίχους έκαμα Τ4 τόσα βάσανά μου, Κουράστηκε το στ4μα σας Να λέη τ' ένομά μου.
2. Εΐσαι σαν το λουλουδάκι Όμορφη, γλυκειά, καλή... Σε κιντάζω, κι η καρδιά μου Τρέμει, τρέμει σαν πουλί.
Μουρχειται ν' απλώσω χέρι Σ τή χρυσή σου κεφαλή, Να προσεκηθώ, να μείνης. Όμορφη, γλυκειά, καλή.
3. Δε θέλω ουδανό, ουδέ παραδεισο, Ποϋ καθενός το στόμα εύλογεί. Δε βρίσκω έκεί γυναίκας ωραιότερας Άπ' εσας βρήκα κάτω εδώ 'στη γη.

Κανείς έκεί με τ4 φτερά του άγγελος Ξάν τη γυναίκα μου δε δε βρεθῆ. Να κάθομαι να φαίλω μέσ' στα σύννεφα; Άς λείπη! όποιος θέλει άς τό ποθῆ.

Θαρώ, δεε, πώς είνε το καλλίτερο Να με άφησης εις τον κόσμο αυτό. Να μου γραφείης κάπως το κουφόρι μου. Και να μου στείλης και κανά λεπτό.

Τό ξέρα, πώς ο κόσμος είνε άδύλος, Γεμάτος άμαρτίας και κακά. Τό ξέρα. Μ4 τί θέλεις; Έσσευείδισα Και μούνε τ4 κακά του βολικά.

Εμένα δε ζαλίζουν κρότοι... θόρυβοι. Δε βγαίνω έξω, δέν έχω δουλειά. Κάθομαι όλη μέρα με τη βόμπα μου Εις της γυναίκας μου την αγκαλιά.

Κοντά της άφησε με. Τ4 λογόγια της Μοϋ φαίνονται πώς είνε μουσική. Μ' ανοίγουν την καρδιά, κ' είνε το μάτι της Τόσο άφωτισμένο και γλυκό.

Υγεία μόνον σοϋ γυρεύω, Υγιστε, Και με υγεία τίποτε ψιλά. Και άφησε στο πλάγι της γυναίκας μου Να ζήσω όσω μπορω. Θ4 ζω καλά!

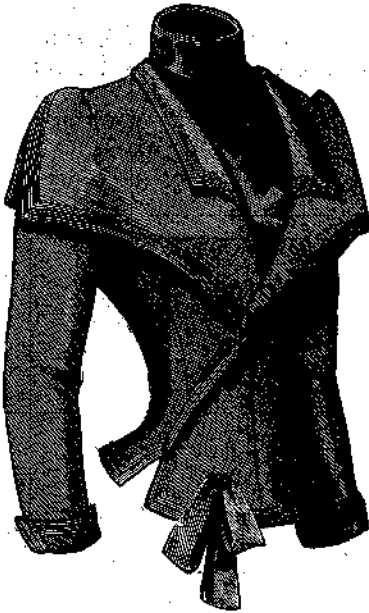
— ΔΙΟ ΛΟΓΟΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΠΙΜΝΗΣΙΟΝΣΟΝ άπαγγελθέντες εν Κυδωνίας υπό Αναστασίου Ι. Ζάκα. Έν Αθήναις 1887. σελ. 1—105. Σπανίαν αληθώς άποτελεί έξαίρεσιν ο έμβριθής καθηγητής κύρ. Αν. Ζάκας διά των λόγων τούτων, οϋς έδημοσίωσεν εν ιδιαιτέρω βιβλίω. Έν τωαύταις περιστάσεσιν εϊμεθα συνειδημένοι ν' άναγνώσκωμεν ως επί το πολϋ άνοστα συνουλεύματα έξων ίδεών άριτίας επί τό αυτό συνηγμένων. Άλλ' ο κύριος Ζάκας παρέσχε πράγματι σοβαράς και χρσιμους υποδείκας εις τους άνούσαντας, έξ ων ου σμικράς δύνανται ν' άρυσθώσιν ώφελείας και πάντες οι άναγνώσαντες τό βιβλίον του.

Τό ένταϋθα και πολλοίς των Έλλήνων γνωστόν βιβλιοπωλείον του Gustav Fock έξέδωκεν άρτίως Κατάλογον βιβλίων άναγομένων εις την νεωτέραν Φιλολογίαν όλων σχεδόν των όμιλουμένων ευρωπαϊκών γλωσσών. Τον πλουσιώτατον κατάλογον συνιστώμεν εις τους ενδιαφερομένους, καθότι περιέχει πών ό,τι δύναται ν' άποβῆ χρησίμον εις τας γλωσσολογικάς και φιλολογικάς των μελέτας.

— ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ ΚΑΙ Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ. Οί εν Κωνσταντινουπόλει Άδελφ. Δεπάστα έξέδωκαν επί έκλεκτου χάρτου μετά πολλής φιλοκαλίας τό βιβλίον τούτο και τό πωλοϋσιν άδεδον μεν άντι 1 1/2 φράγκ. δεδεμενον δε άντι 2 1/2 φράγκ.
— Οί Φίλιπποι υπό τ4 έρετίνα, μελέτη ιστορική προσεχώς έκδοθησομένη υπό τοϋ ίατροϋ κ. Σ. Μερτζίδου, εν Καβαλάς.

ΣΥΡΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Δέν έχομεν πολλά τήν φοράν ταύτην νά εἰπώμεν περί τῶν συρμῶν ἵσως διότι κατ' αὐτάς ἐπῆλθε τις ἀνάπαυλα εἰς τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας καί αἱ θεράπαινοι τῆς μόδας τὸ θεωροῦσι καλλίτερον νά σταυρώσωσι τὰς χεῖρας καί νά ἴδωσι τίνα ἐντύπωσιν θά προξενήσωσι καί μετὰ πόσου ἐνδιαφέροντος θά γίνωσι δεκταί αἱ θυσίαι τῶν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ θεοῦ

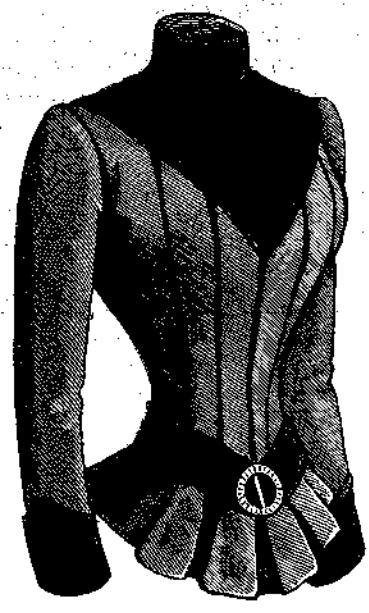
τῆς γυναικείας φιλαρεσκείας καί ματαιοφροσύνης.

Ἐν τούτοις δέν παύουσι πανταχόθεν ν' ἀντεπεξέρχωνται κατὰ τῶν τάσεων καὶ καθ' ὅλων τῶν καινοφανῶν ἐφευρέσεων τοῦ εἶδους τούτου, εἰς ἃς οἱ περί τῆς εὐθείας τῶν σημερινῶν γυναικῶν μερμυγνάντες προσπαθοῦσι πάντοτε ν' ἀνεύρωσι καί βλαβερὰν τινα ἐπιρροήν εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ ἀραιοῦ φύλου.

Πρὸ τίνος εἶχομεν μεταφέρει εἰς τὰς στήλας ταύτας τοὺς λόγους καί τὰς συμβουλὰς σοβαροῦ τινος ἐπιστήμονος τῆς Βιέννης, ἥδη δὲ ἀλλοθεν, ἐκ τοῦ νέου κόσμου, λαμβάνομεν ἀφορμὴν νά ἐπιστήσωμεν καί ἡμεῖς τὴν προσοχὴν τῶν γυναικῶν μας εἰς τοὺς πέλους, οἵτινες εἶνε ἐστολισμένοι διὰ πτηνῶν καὶ ὡς

γυναῖκες, τὰ κοράσια καὶ οἱ μικροὶ παῖδες εἰς τοὺς πέλους τῶν. Τὰ μόρια τοῦ ἀρσενικοῦ, ἅτινα ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἐμπορεύματος τούτου καὶ ἄνευ τῶν ὀπλῶν δέν εἶνε δυνατόν νά μὴ διασφαρῆ καὶ καταστραφῆ ὀλοτελῶς τὸ λαμπρὸν καὶ στιλπνὸν χρῶμα τῶν πτερυγῶν τούτων κοσμημάτων, εἶνε πολὺ περισσότερα ἐκείνων, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦνται πρὸς

παρασκευὴν τοῦ γνωστοῦ ἐκείνου καὶ πρασίνου χρώματος τῶν ἐκ χάρτου ταπήτων, ἔρχονται δὲ καὶ πρὸς τὰ ἀναπνευστικὰ τῶν ἀνδρῶπων ὄργανα εἰς στενοτέραν καὶ συχνοτέραν συνάφειαν. Τοῦτο καταδεικνύεται φανερώτατα ἐκ τοῦ λεπτοῦ κοινοτοῦ, ὅστις ἐνίοτε καταπίπτει ἐκ τῶν μικρῶν πτώματων τῶν πτηνῶν. Εἰς τὰς τοιαύτας δὲ περιπτώσεις ἐπικαθίσταται ἐπὶ τοῦ δέρματος, εἰςδίδει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς μυκτιήρας τῆς ῥινὸς καὶ οὕτω προκαλεῖ κεφαλαλγίαν καὶ ἄλλα δυσάρεστα συμπτώματα, δύναται δ' ἐνίοτε εἰς τοὺς ἐξαιρουμένους νά ἦνε ἐκδοτοί εἰς τὸν συρμὸν τούτον νά θέσῃ εἰς κινδύνους καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωὴν τῶν. Εὐνήτηον εἶνε, ὅτι τοὺς λόγους τούτους θά ἀναγνώσωσι μετὰ

τοιούτοι παλοῦνται ἐπὶ ὑπερόγκω τιμῇ. Ἡ σημαντικὴ ἔφημερις „Κήρυξ τῆς Βοστώνης“ κηρύττει, ὅτι οἱ διὰ τούτων πτερῶν περικοσμούμενοι πέλους εἶνε βλαβερώτατοι καὶ πρέπει νά ἐπισπάσωσιν ἐφ' ἑαυτοὺς τὴν προσοχὴν τῶν ἀγαπωσῶν τὴν υγιείαν τῶν κυριῶν. Μεταξὺ δὲ πολλῶν ἄλλων λέγει, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὀλόκληροι ἑκατοντάδες κανταρίων ἀρσενικοῦ ἐδαπανήθησαν εἰς παρασκευὴν καὶ διατήρησιν ἑκατομμυρίων μικρῶν καὶ νεκρῶν πτηναρίων, τὰ ὅποια καθημερινῶς φέρουσι αἱ

προσοχῆς μόνον οἱ φρόνιμοι καὶ οὗτοι θά συμμορφωθῶσιν ἐγκαίρως πρὸς αὐτούς, ἀλλ' οἱ ἄφρονες καὶ ἀσύνετοι δύσκολον εἶνε νά μεταπεισθῶσι διὰ τοῦ λόγου μόνον, οὗτοι πρέπει πρῶτον νά πάθωσι καὶ ἔπειτα ν' ἀλλάξωσι γνώμην. Καὶ ταῦτα μὲν περί τῶν πέλων. Τὰ δύο σήμερον ὑποβαλλόμενα συρμικὰ ὑποδείγματα δύνανται νά κατασκευασθῶσιν ἐκ μεταξωτοῦ ἢ λεπτοῦ ἐριούχου ὑφάσματος καὶ εἶνε ἀξία πάσης συστάσεως διὰ τὴν ἀπλότητα αὐτῶν καὶ τὴν πραγματικῶς οὐκ ὀλίγην κομφοπέθειαν.

Ἰσοτιμηθέντων τῶν ρωσικῶν βιβλίων, παρακαλοῦμεν τοὺς ἐν Ῥωσίᾳ φίλους ἡμῶν συνδρομητὰς νά πληρῶνωσι τὴν συνδρομὴν τῶν εἰς φράγκα χρυσά, ἢ εἰς τὴν τρέχουσαν ἀξίαν τῶν βουβλίων.

Ἡ διεύθυνσις τῆς „Κλειῶς“ ἀποδέχεται παραγγελίας τῶν ὑπὸ τοῦ φιλέλληνος Ἐδουάρδου Ἐγγελ περὶ Ἑλλάδος καὶ Ἑλληνικῆς προφορᾶς γραφέντων βιβλίων: Griechische Frühlingstage καὶ die Aussprache des Griechischen, καὶ ἀποστέλλει ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ ἀποστολῇ 9 φράγκ. χρυσ. τὸ δὲ δεύτερον ἀντὶ 3,25 χρ. φρ.

κ. Γ. Χ. εἰς Ηἰθία (Αἴγυπτον). Ἐσημειώσαμεν. — κ. Ι. Μ. εἰς Λευκωσίαν. Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολήν σας καὶ περὶ τῶν λοιπῶν θά φροντίσωμεν. — κ. Σ. Α. εἰς Σουέζ, Ν. Β. εἰς Ζαγατζί, Π. Α. εἰς Ὀδησσόν, Ι. Γ. εἰς Τάναν. Ἐλήφθησαν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ι. Ι. εἰς Μασσαλίαν. Ἐλήφθησαν καὶ ἀπεστείλαμεν ἀπὸ τοῦ Α'. ἀριθμοῦ εἰς Μανίλλαν. Δέν ἠδυνήθημεν νά συμμορφωθῶμεν πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν Σας, διότι ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἀρχεῖται τὸ ἔτος τῆς „Κλειῶς.“ — κ. Ν. Ι. εἰς Σμύρνην, κ. Ν. Μ. εἰς Σουέζ. Ἐλήφθησαν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Ζ. εἰς Φιλιππούπολιν. Ἀπεστείλαμεν τὰς παραγγελίας Σας.

— κ. Ζ. Φ. εἰς Μασσαλίαν. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις προσπαθεῖ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον εἰς τὰ ἐπίσημά της ἐγγράφα νά μεταχειρίζεται τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν. Ἐν τούτοις ὅταν ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἢ Ἰσπανία, ἢ Ἐλβετία, ἢ Δανία, ἢ Πορτογαλία καὶ ἢ Ἰταλία γράψωσι πρὸς αὐτὴν γαλλιστί, ἀπαντᾷ καὶ αὐτὴ εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν πρὸς τὴν Γαλλίαν ἀπαντᾷ γερμανιστί, ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ῥωσίαν. — κ. Σ. Α. εἰς Σουέζ. Ὁ ἀριθμ. ἐκλήρωθῃ εἰς τὴν ἀξίαν του, καὶ ἀνάγκη ν' ἀποστέλλητε αὐτὸν πρὸς εἰσπραξίν. — κ. Δ. Ε. εἰς Ζαγοράν. Σας ἐνεγράψαμεν καὶ Σας ἀπεστείλαμεν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἰωακείμ Γ'. Πρῶτην οἰκουμένικὸς Πατριάρχης (μετὰ εἰκόνας). — Ἡ μουσικὴ τῶν ἐντόμων. — Τὰ βασκάνια παρα τοὺς ἀρχαίους καὶ τοὺς Ἀφρικανοὺς ὑπὸ Χρ. Παπαδοπούλου, δικαστοῦ. — Ἡ μέλλουσα αὐτοκράτειρα τῆς Σινικῆς. — Οἱ δύο Φίλοι (Διήγημα). — Βιωτικὰ παραγγέλματα (συνέχεια). — Οἱ κάτοικοι τοῦ Μαρδύκου. — Πανακοδόνη, ἥτοι ἐρμηνεῖα τῶν εἰκόνων. — Πουίλα. (Μολύβδου παραγωγή. — Ἐκλογικαὶ ἀγῶνες γυναικῶν. — Ἡ μερίστη ἐπιστολή. — Κατασκευὴ τοῦ „Γγροῦ θερμομέτρου.“ — Ὁ καθαρὸς ἀήρ καὶ τὸ βέειον γάλα. — Τὸ στρατιωτικὸν βῆμα. — Τὸ θεῖον τῆς Σικελίας. — Ἐπιστήμη καὶ καλλιτεχνία. (Τὰ ἔργα τοῦ Κλέωνος Ραγκαβῆ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ τῶν Παρισίων Σχολῇ. — Βιβλιοθήκη. — Συρμικὴ ἐπιθεώρησις (μετὰ δύο ὑποδειγμάτων). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ἰωακείμ Γ'. Πρῶτην Οἰκουμένικος Πατριάρχης (σελ. 97). — Ἀγορὰ ἐν Φεζ. Κατὰ τὴν εἰασιγραφίαν τοῦ de Madrazo (σελ. 101). — Τὰ φυτὰ τῆς νυμφαίας. Εἰκὼν ὑπὸ Γ. Marx (σελ. 105). — Τὸ Κτίριον τοῦ ἐν Λευφίᾳ Ἀρείου Πάγου (σελ. 108).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χόρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελίση Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.